

národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva Národního ústavu pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků 2005

NÚV
2005

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-373829>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 06.08.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Národní ústav odborného vzdělávání

výroční zpráva

2005

Základní údaje	4
Úvodní slovo ředitele	5
Management NÚOV	8
Organizační struktura	13
Ekonomika a finance	14
Rozvoj lidských zdrojů	17
ČINNOST NÚOV V ROCE 2005	
Hlavní činnost	
Koncepce a strategie rozvoje odborného vzdělávání	21
Kurikulární reforma - příprava podmínek pro zkvalitňování a modernizaci středního odborného školství	23
Koordinační sféry vzdělávání a trhu práce	32
Podpora kariérového poradenství	37
Mezinárodní spolupráce	41
NÚOV a média	45
Přehled ediční činnosti	50
Státní těsnopisný ústav	59
Centrum fiktivních firem	63
Systémové projekty	66
NSK	67
Pilot S	70
Kvalita 1	72
UNIV	74
VIP Kariéra	75
PŘÍLOHY	
Co psal o NÚOV domácí tisk	79
Přehled projektů, které NÚOV řešil v roce 2005	83
Přehled tuzemských institucí, s nimiž NÚOV spolupracoval v roce 2005	87
Přehled zahraničních institucí, s nimiž NÚOV spolupracoval v roce 2005	95

logo:	 národní ústav odborného vzdělávání
právní forma:	NÚOV je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
poslání:	Základním posláním Národního ústavu odborného vzdělávání je všestranně napomáhat rozvoji odborného vzdělávání. Rozhodujícím rámcem, z něhož ústav vychází, je koncept celoživotního učení a členství České republiky v Evropské unii. Výchozím dokumentem je v roce 2000 vládou schválený Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha).
sídlo:	Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
telefon:	+420 274 862 251 - 56, +420 274 860 750
fax:	+420 274 863 380
e-mail:	nuov@nuov.cz
http://	www.nuov.cz
(DIČ)IČ:	(010-)00022179

Rok 2005 byl pro odborné vzdělávání důležitý především z hlediska posunu v jeho **právním rámci**. 1. ledna začal platit nový školský zákon. Nebylo by přesné tvrdit, že právě tato skutečnost odstartovala kurikulární reformu v odborném vzdělávání. Její příprava v koncepční a pilotní rovině už nějakou dobu probíhala, její skutečná plošná realizace je přesto stále na svém počátku. Nejedná se však už jen o pouhé úvahy a deklarace; zákon jasně stanoví, co se má a musí odehrát.

Na konci roku bylo k dispozici zhruba 70 **rámcových vzdělávacích programů** pro odborné vzdělávání v různé fázi zpracování. Je to asi třetina celkového předpokládaného počtu. Ověřování tvorby školních vzdělávacích programů proběhlo na malém vzorku (celkem 8 programů) už dříve v rámci projektu POSUN, masivnější pilotní ověřování (celkem 30 škol ze 13 krajů) se rozběhlo v polovině roku 2005 v rámci **systémového projektu PILOT S**. Součástí těchto prací je i neustálé zdokonalování metodiky tvorby školních vzdělávacích programů. I zde je ale potřeba zdůraznit, že **rámcové a školní vzdělávací programy nejsou cílem kurikulární reformy, ale pouze jedním z jejich nástrojů**. Rozhodující bude, jak školy a jejich pracovníci přijmou a budou realizovat skutečné cíle reformy. Systém vzdělávacích programů, jasně definované cíle vzdělávání z úrovně státu a značná autonomie školy při jejich realizaci tomu mohou pouze napomoci. Při přesvědčování veřejnosti o smysluplnosti všech započatých změn nás čeká ještě mnoho práce.

V průběhu celého roku spolupracoval ústav s MŠMT a s dalšími partnery na přípravě **zákona „o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání“**. Po schválení vládou se nadějně rozběhl i proces jeho přijímání v Parlamentu České republiky¹. Zákon, který je jasnou reakcí na moderní evropské trendy, je v jistém smyslu zlomový. Otevírá totiž možnosti uznávání (a certifikaci) výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení pro tzv. dílčí kvalifikace a za jistých podmínek i pro kvalifikace úplné, tj. ty, které jsou spojeny se stupněm vzdělání. V neposlední řadě je pak v zákoně právně zakotvena Národní soustava kvalifikací (NSK).

Systémový projekt **„Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání“** se rozběhl v dubnu 2005. Soustava bude popisovat a srovnávat

¹ Prezident zákon podepsal 21./4./06.

výsledky učení získané různými způsoby a pomůže při jejich uznávání na trhu práce. Bude tak spojovacím mostem mezi světem práce a vzděláváním. Prakticky souběžně probíhá v EU příprava tzv. „Evropského kvalifikačního rámce“, ve druhé polovině roku 2005 se toto téma široce projednávalo v členských zemích. Protože pracovníci ústavu se všech těchto prací i na evropské úrovni účastní, máme unikátní příležitost být v samotném centru dění a koordinovat přípravu NSK s aktuální podobou evropského kvalifikačního rámce.

Rok 2005 znamenal pro NÚOV zcela nové období – postupně ve spolupráci s MŠMT začalo řešení pěti tzv. **systémových projektů**, tj. poměrně rozsáhlých projektů financovaných z Evropského sociálního fondu. O projektech PILOT S a NSK už byla řeč, o zbylých třech (KVALITA 1, UNIV a VIP KARIÉRA) je možné se dozvědět více v této výroční zprávě. Příprava systémových projektů byla velmi náročná, trvala celý rok. Zapojilo se do ní velké množství pracovníků ústavu, na vlastní realizaci projektů se jich podílí velká většina. Sladit všechny související aktivity s kmenovou činností ústavu je velmi náročným organizačním, řídicím a administrativním úkolem. Zejména nárůst administrativy v souvislosti s řešením systémových projektů

je enormní. A vyvolává občas zdání, že administrativní procedury jsou důležitější než věcné řešení projektů... Lze jen doufat, že pro příští čerpací období z evropských fondů (2007-2013) budou příslušná pravidla jednodušší a promyšlenější.

V souhrnu se jedná o důsledné **naplňování čtyř strategických pilířů činnosti NÚOV** (kurikulární reforma, vazby na trh práce, další vzdělávání a členství EU). Ve všech těchto projektech hraje důležitou roli **spolupráce s mnoha dalšími partnery**. Kromě MŠMT, řešitele projektů (NÚOV je partner, tentokrát ve striktním smyslu projektů financovaných z Evropského sociálního fondu), se jedná o kraje, sociální partnery a velké množství škol. Bez této spolupráce by realizace projektů vůbec nebyla možná.

Vysokou úroveň měla už tradičně **prezentace činnosti NÚOV v médiích**. Za rok 2005 byly ústav a jeho aktivity zmíněny v médiích celkem 318x, tj. v průměru šestkrát za týden! Nejčastějším mediálním tématem bylo uplatnění absolventů škol na trhu práce a výběr studia na střední škole. Hned poté se jednalo o informace o systémových projektech. V tomto světle je naopak stále nedostatečné „informační pokrytí“ klíčového tématu kurikulární reformy.

Na závěr bych rád zmínil událost, která mně osobně udělala velkou radost. Při příležitosti otevření Národního centra Europass, které působí v rámci ústavu a je jednou z důležitých aktivit naplňujících strategické priority, se podařilo podstatně zrekonstruovat a v září za účasti paní ministryně Buzkové **otevřít nové vstupní prostory ústavu**. První kontakt přichozího s ústavem se tak konečně odehrává na úrovni, o které bych rád řekl, že je atributem všeho, co NÚOV dělá.

S přáním všeho dobrého

Strategické priority pro činnost NÚOV

- **Kurikulární politika:** rámcové vzdělávací programy, metodická podpora školám, závěrečné zkoušky v učebních oborech, DAPP, ...
- **Trh práce:** mapování potřeb, analýzy uplatnění absolventů, informační systémy, komunikace se sociálními partnery, kariérové poradenství, ...
- **Další vzdělávání:** centra celoživotního učení v MSK a v Liberci, dalších se připravuje, zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, Národní soustava kvalifikací, ...
- **Členství v EU:** Europass, síť vzdělavatelů učitelů odborných škol TTnet, systémové projekty ESF, ...

www.nuov.cz

Management NÚOV

Miroslav Procházka

Absolvent Matematicko-fyzikální fakulty UK, obor matematika se specializací na teorii pravděpodobnosti a matematickou statistiku. V roce 1986 se zúčastnil Mezinárodního postgraduálního kurzu UNESCO Hydrological Data for Water Resources Planning. Doktorát získal v roce 1979, v disertační práci (1991) se zabýval tématem Matematické modelování hydrologických řad.

Pracoval jako vědecký pracovník, vedoucí sekce informatiky a také jako člen vědecké rady Výzkumného ústavu vodohospodářského v Praze. V roce 1995 působil jako poradce 1. náměstka ministra školství.

V Ústavu pro informace ve vzdělávání v Praze řídil od roku 1995 divizi analýz a informací a byl mimo jiné hlavním koordinátorem grantového projektu ministerstva školství Uplatnění absolventů škol: analýza a výhled a národním koordinátorem projektu OECD INES.

Ředitelem NÚOV je od roku 2001. Od poloviny roku 2004 zastupuje Českou republiku v Poradním výboru pro profesní přípravu Evropské komise a od konce roku 2004 je členem Rady vlády pro rozvoj lidských zdrojů.

Jiří Janeček

Absolvoval Fakultu podnikohospodářskou Vysoké školy ekonomické v Praze, obor ekonomika dopravy a spojů.

Pracoval jako samostatný úvěřář Investiční a poštovní banky, a. s. Poté byl zaměstnán jako náměstek ředitele pro ekonomiku Fakultní Thomayerovy nemocnice. Absolvoval kurz Organization and Financing of Health Care Systems Certificate University of Pittsburgh. Jako vedoucí obchodního oddělení pracoval v Union bance, a. s.

Od roku 1998 řídil jako ekonomický náměstek stavební divizi Automatizace železniční dopravy Praha, s. r. o.

Náměstkem ředitele NÚOV a vedoucím ekonomické sekce je od roku 2001.

Helena Úlovcová

Absolventka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, postgraduální studium sociologie dokončila na téže fakultě.

V NÚOV je zaměstnána od roku 1993. Zabývá se především problematikou trhu práce, uplatnitelností absolventů škol a kariérovým poradenstvím.

Jako řešitelka vedla mimo jiné grantové úkoly Kariérové poradenství v ČR, jehož součástí byla participace na nadnárodním projektu OECD Review of Career Guidance Policies, a Přístup mladých lidí ke vzdělávání a jejich profesní uplatnění. Jako spoluřešitelka se podílela například na projektech PHARE Start Znalosti – dovednosti – informace: Úspěšný start absolventů na trh práce a PHARE RISA Regionální informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce. V současné době je hlavní manažerkou systémového projektu Vzdělávání – Informace – Poradenství – VIP Kariéra v NÚOV.

Náměstkyní ředitele NÚOV a vedoucí sekce pro koncepci odborného vzdělávání, analýzy a informace je od roku 2002.

Od roku 2004 je členkou řídicího výboru ETF v Turíně.

Jitka Pohanková

Absolventka strojní fakulty ČVUT, obor technologie obrábění.

Pracovala krátce jako výzkumný pracovník, od roku 1984 působila nejprve jako učitelka odborných předmětů a později ve funkci zástupce ředitele na Střední odborné škole v Praze 3.

Od roku 2004 pracovala v Ústavu pro informace ve vzdělávání, kde se jako ředitelka divize Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání podílela na přípravě nové maturitní zkoušky.

Náměstkyní ředitele NÚOV a vedoucí sekce pro kurikulum odborného vzdělávání je od října 2005.

Miroslav Kadlec

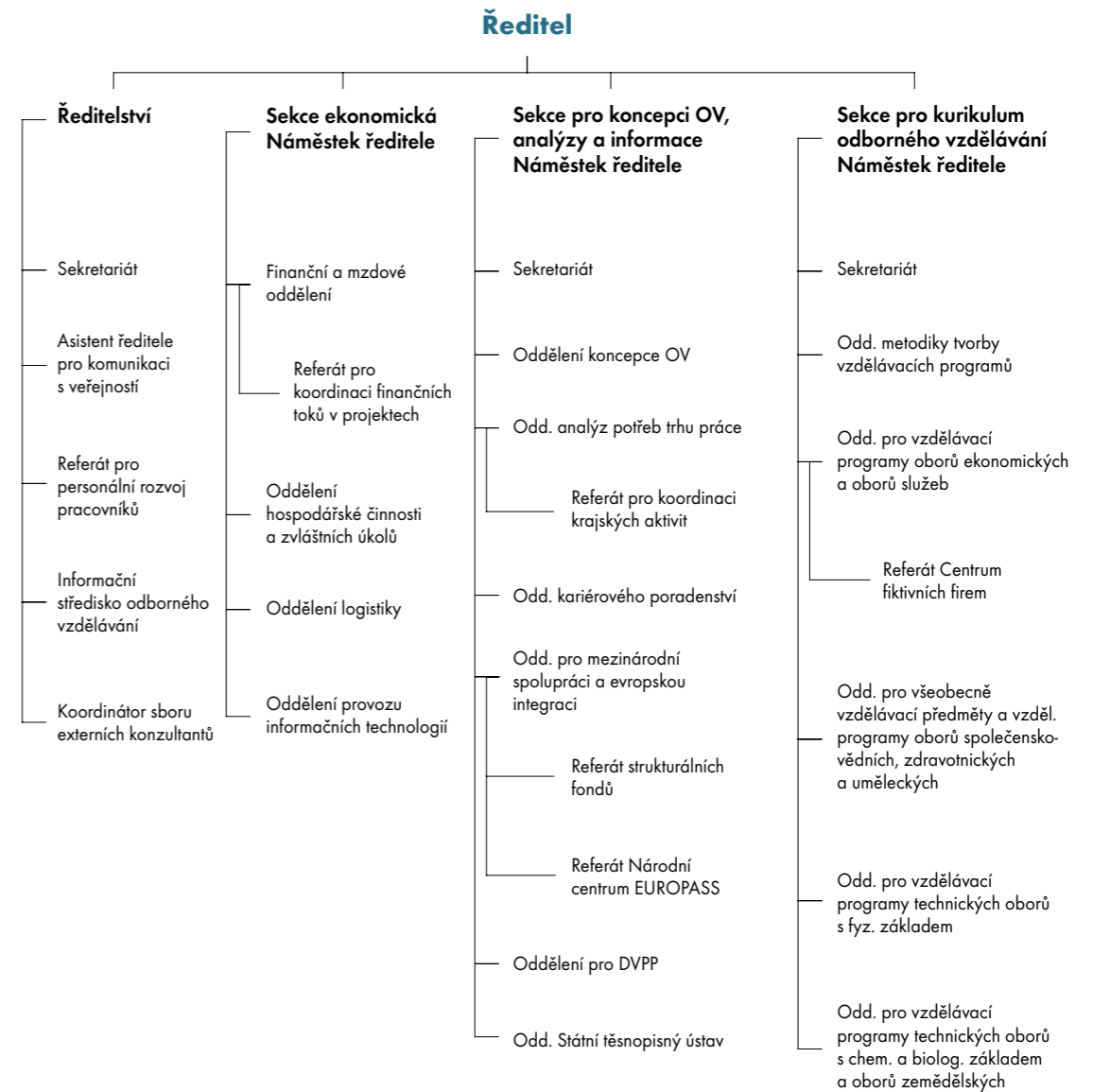
Absolvent přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, doktorát získal v roce 1986.

Po studiích pracoval jako středoškolský profesor, později též na částečný úvazek na vysoké škole. Souběžně s pedagogickými aktivitami se podílel na tvorbě středoškolských učebnic chemie a výukových programů pro počítačovou podporu výuky chemie.

V NÚOV je zaměstnán od roku 1991. Zprvu jako garant chemicky zaměřených studijních a učebních oborů, od roku 1998 vedoucí projektu oborových skupin, od roku 2002 vedoucí oddělení metodiky tvorby vzdělávacích programů.

Jako řešitel vedl úkol Sledování vývojových trendů ve skupinách příbuzných povolání. Podílel se na řešení projektů Uplatnění absolventů škol: analýza a výhled a Rozvoj národní soustavy kvalifikací.

Ve funkci náměstka ředitele NÚOV byl od počátku roku 2003 do poloviny srpna 2005.

Ekonomika a finance

V roce 2005 NÚOV pokračoval v rozvoji vícezdrojového financování. Používal přitom zdroje MŠMT, dále pak prostředky projektů Leonardo da Vinci, Equal a především prostředky z projektů financovaných ESF a rozpočtem ČR.

V předchozích letech rostly objemy financí meziročně cca o deset až dvacet procent, v roce 2005 to bylo kolem sta procent. Jednoznačně dominantní byly projekty ESF, přestože všechny byly zahájeny s mnohaměsíčním zpožděním. Lze konstatovat, že jsou největším finančním přínosem pro NÚOV, ale současně i největší zátěží z důvodu velmi obsáhlé a složité administrace. Nejasnosti vyplývající z nepřesných manuálů a nesrovnalosti mezi legislativou ČR a EU působí velké komplikace při realizaci a nemalé problémy v cash flow všech projektů. Přesto se v zásadě dařilo dodržovat nastavené harmonogramy a tím i čerpání prostředků z jednotlivých rozpočtů podle platné legislativy a daných pravidel, což bylo potvrzováno i stanovisky auditorů k čerpání prostředků z projektů ESF.

Hospodářský výsledek NÚOV byl kladný a bylo navrženo rozdělení zisku především do rezervního fondu a na posílení reprodukce investičního majetku.

V uplynulém roce proběhla v NÚOV kontrola z finančního ředitelství hlavního města Prahy (trvající 7 týdnů), která se vyjádřila velmi pozitivně k hospodaření NÚOV v předchozích letech.

Stále nevyřešeným, velkým a prohlubujícím se problémem zůstává kompletní rekonstrukce budovy NÚOV. Některé části (např. elektrické rozvody) lze považovat za natolik zastaralé, že odborníci, kteří situaci posuzovali, hovoří již o havarijním stavu. Není rozhodně v silách NÚOV samostatně finančně zabezpečit celkovou rekonstrukci budovy.

Výkaz zisku a ztráty

v tis. Kč

Název ukazatele	Řádek	2004			2005			% (2005/2004)		
		Hlavní činnost	Jiná činnost	Celkem	Hlavní činnost	Jiná činnost	Celkem	Hlavní činnost	Jiná činnost	Celkem
		1	2	3	4	5	6	4/1	5/2	6/3
Spotřeba materiálu	1	1 518	323	1 841	4 346,50	40	4 386	286	12	238
Spotřeba energie	2	807	52	859	1 021,72	0	1 022	127	0	119
Opravy a udržování	5	978	37	1 015	2 003,32	0	2 003	205	0	197
Cestovné	6	1 439	226	1 665	2 478,88	8	2 487	172	3	149
Náklady na reprezentaci	7	25	31	56	295,75	0	296	1 183	0	528
Ostatní služby	8	7 930	3 279	11 209	9 607,22	578	10 185	121	18	91
Mzdové náklady	9	23 498	1 412	24 910	45 284,17	474	45 758	193	34	184
Zákonné sociální pojištění	10	7 816	252	8 068	12 451,21	115	12 567	159	46	156
Zákonné sociální náklady	12	415	14	429	592,97	3	596	143	18	139
Daň silniční	14			0	0		0			
Daň z nemovitostí	15	3		3	2,55	0	3	85		85
Ostatní daně a poplatky	16	1	2	3	2,33	0	2	233	0	78
Kurové ztráty	21			0	2,18	0	2			
Jiné ostatní náklady	24	701	9	710	1 424,94	0	1 425	203	0	201
Odpisy dlouhodob. hmot. a nehm. majetku	25	1 487	59	1 546	841,20		841	57	0	54
Zůstat. cena prod. dlouhod. hm. a nehm. maj.	26			0	870,07		870			
Účtová třída 5 celkem	31	46 618	5 696	52 314	81 225	1 218	82 443	174	21	158
Tržby za vlastní výrobky	32		2 201	2 201		1 773	1 773		81	81
Tržby z prodeje služeb	33	3 523	4 782	8 305	4 849	496	5 345	138	10	64
Úroky	46	39		39	86		86	221		221
Zúčtování fondů	48	5 438		5 438	3 163		3 163	58		58
Jiné ostatní výnosy	49	104		104	16		16	15		16
Provozní dotace	57	37 713		37 713	94 749		94 749	251		251
Účtová třída 6 celkem	58	46 817	6 983	53 800	102 863	2 269	105 132	220	0	195
Hospodářský výsledek před zdaněním	59	199	1 287	1 486	21 638	1 052	22 690	109	1	1 527
Daň z příjmů	60	183	299	482	164	193	357	90	64	74
Dodatečné odvody daně z příjmů	61			0			0			
Hospodářský výsledek po zdanění	62	16	988	1 004	21 474	859	22 333	134 213	87	2 224

Pozn: Hospodářský výsledek je zkrácený kvůli nevyčerpaným finančním prostředkům z ESF projektů, které budou převedeny a čerpány v dalším roce.

Základní údaje o hospodaření organizace

v tis. Kč

Ukazatel	2003	2004	2005
Počet zaměstnanců celkem	92,86	94,76	106,16
V jiné činnosti	91,64	90,69	105,41
	1,22	4,07	0,75
Výnosy a náklady celkem			
Výnosy celkem	54 551,60	53 799,67	105 132,39
Náklady celkem	53 495,10	52 795,64	82 442,54
Hospodářský výsledek	1 056,50	1 004,03	22 689,85
Hlavní činnost			
Výnosy	50 437,60	46 816,66	102 863,16
Náklady	50 347,36	46 800,16	81 225,01
Hospodářský výsledek	90,24	16,50	21 638,15
Jiná činnost			
Výnosy	4 114,00	6 983,01	2 269,23
Náklady	3 147,74	5 995,48	1 217,53
Hospodářský výsledek	966,26	987,53	1 051,70

Strategie rozvoje lidských zdrojů vychází ze vzdělávacích potřeb organizace a zaměstnanců. NÚOV klade důraz na efektivní týmovou spolupráci a vytváří systém umožňující aktivní a kvalifikované zapojení všech zaměstnanců na principech učící se organizace. NÚOV se snaží zajistit co nejlepší pracovní podmínky pro všechny zaměstnance a posilovat kolegiální pracovní atmosféru.

Referát pro personální rozvoj pracovníků NÚOV připravuje semináře a kurzy, které rozvíjejí odborný profesní i osobní růst každého zaměstnance a zvyšují jeho kvalifikaci i výkonnost. Reaguje také na konkrétní vzdělávací potřeby zaměstnanců.

Plán rozvoje lidských zdrojů NÚOV na rok 2005 vycházel z hodnocení zaměstnanců, při němž nadřízení pracovníci na základě rozhovoru s podřízenými doporučili opatření pro jejich další rozvoj a vzdělávání. Plán dále čerpal z informací získaných z vyhodnocení vzdělávacích akcí roku 2004 a z priorit vyplývajících z činnosti organizace.

Vzdělávací kurzy a semináře v roce 2005

Významnou složkou rozvoje a vzdělávání zaměstnanců byla v roce 2005 oblast jazykového vzdělávání, které probíhá formou podnikových kurzů i účastí v kurzech externích.

Další oblastí rozvoje lidských zdrojů NÚOV byla odborná školení zaměřená na získání PC dovedností nebo jejich zdokonalení. V rámci manažerského vzdělávání absolvoval management NÚOV odborné manažerské školení zaměřené na osobní a profesní rozvoj a na vedení a řízení podřízených s důrazem na hodnocení. Dále v celém vrcholovém managementu proběhl hodnotící proces metodou „4-úrovňová stupnice“.

Běžnou součástí dalšího vzdělávání pracovníků se v roce 2005 staly vzdělávací semináře, které vedli odborní pracovníci NÚOV.

Personální agenda NÚOV

V roce 2005 pracovalo v NÚOV 108,44 zaměstnanců v přepočteném stavu, z toho 66 % žen. V průběhu roku nastoupilo 29 nových zaměstnanců, 20 z nich dosáhlo vysokoškolského vzdělání. Celkový věkový průměr zaměstnanců v roce 2005 byl 45 let.

Struktura zaměstnanců NÚOV v roce 2005

Odborní pracovníci	67,58
Technicko-hospodářští pracovníci	6,94
Pracovníci dělnických povolání	6,63
Ostatní pracovníci	27,29
Celkem	108,44

Činnost NÚOV v roce 2005
Činnost NÚOV v roce 2005

Koncepce a strategie rozvoje odborného vzdělávání

V oblasti koncepce a strategie odborného vzdělávání byla činnost ústavu soustředěna především na podporu rozvoje celoživotního učení, resp. jeho obou částí – počátečního vzdělávání i dalšího vzdělávání. Sledována byla především srovnatelnost jejich výstupů. Jedním z kroků, který v řešení této důležité oblasti výrazně napomůže, je tvorba kvalifikačních, resp. hodnoticích standardů (více viz projekt NSK).

Pozornost byla změřena především na možnost realizace systému uznávání výsledků předchozího učení. Průběžné monitorování tzv. virtuálních komunit CEDEFOP poskytlo spolu s realizací mezinárodních projektů relativně široké informace o této problematice, které budou využity v další činnosti ústavu.

Pracovníci ústavu spolupracovali podle potřeb s MŠMT na přípravě zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Uznávání výsledků předchozího učení

Jedním z nástrojů, které výrazně podporují koncept celoživotního učení, je tzv. uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení (souhrnně výsledků předchozího učení). Takové přístupy jsou po řadu desetiletí vyvíjeny a úspěšně uplatňovány v řadě evropských zemí. Protože jejich konkrétní realizace respektuje specifika národních vzdělávacích systémů, byly vyvinuty tzv. Společné evropské principy pro uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, které mají tvořit jednu z částí připravovaného Evropského rámce kvalifikací. Naplňování základní myšlenky tohoto přístupu, tj. identifikovat, hodnotit a uznat kompetence, které jedinci získali v různých obdobích svého života a v různých životních situacích, výrazně rozšiřuje formy dalšího vzdělávání.

Realizaci tohoto přístupu v ČR podporuje připravený zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Příprava potřebného mechanismu je jedním ze stěžejních zájmů ústavu. Konkrétně k němu směřují projekty Leonardo da Vinci EPANIL (European Common Principles for the Accreditation of Non-formal and Informal Learning in Lifelong Learning) a systémový projekt ESF Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé (UNIV).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se ústav cíleně zaměřuje na podporu pedagogických pracovníků působících v odborném školství. Zcela novým prvkem je vytvoření a rozvoj sítě TNet (Training of Trainers Network), obdobné sítě vznikají ve všech zemích EU pod patronací CEDEFOP, koordinátorem TNet ČR je NÚOV. Další aktivitou, jejímž cílem je podpora rozvoje dalšího vzdělávání na odborných školách, je mapování subjektivních vzdělávacích potřeb pedagogických pracovníků těchto škol.

V roce 2005 akreditoval NÚOV 7 programů dalšího vzdělávání a realizoval 43 vzdělávacích akcí; 36 z nich bylo součástí projektů řešených v NÚOV.

Rok 2005 znamenal kvalitativní posun v realizaci koncepčních záměrů MŠMT v oblasti školství. Nový školský zákon schválený s účinností od 1. 1. 2005 vytvořil nutné legislativní prostředí pro dvoustupňovou tvorbu kurikula a umožnil tak vlastní realizaci kurikulární reformy.

Reforma vzdělávání však neznamena pouze jiný systém vzdělávacích programů, jejich tvorbu nebo schvalování. Nové pojetí kurikula představuje především odklon od osvojování co největšího objemu faktů a klade důraz na vyváženost poznatkového základu kurikula a rozvoje kompetencí a osvojování postojů a hodnot. Dosažení těchto cílů vyžaduje uplatňování nových forem aktivní výuky, nové přístupy k hodnocení žáka učitelem, k hodnocení dosažených výsledků vzdělávání i k vlastnímu hodnocení školy a především týmovou spolupráci tvůrců školních vzdělávacích programů.

Dvoustupňová tvorba vzdělávacích programů výrazně posiluje autonomii každé školy – především v pedagogické oblasti, ale klade zároveň nároky na profesní kompetence učitelů – tvůrců a realizátorů školního vzdělávacího programu. Možnost ovlivňovat vzdělávání znamená také vyšší odpovědnost za jeho výsledky a za připravenost absolventů pro život, pracovní uplatnění i pro další vzdělávání.

Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání

Tvorba rámcových vzdělávacích programů v roce 2005 pokračovala obdobně jako v předcházejících dvou letech – vedle tvorby návrhů RVP pro další obory vzdělání se upravovaly návrhy zpracované dříve. Z hlediska realizace reformy měla zásadní význam úprava návrhů vytvořených v předcházejícím období a vytvoření souboru RVP, z nichž byly vybrány RVP pro pilotní ověřování.

RVP vytvořené v roce 2004 byly upraveny na základě projednání v oborových skupinách, připomínek ze škol, popř. odborníků z vysokých škol a dalších sociálních partnerů. Do úpravy návrhů RVP se významně promítly podněty z diskusí se zástupci Asociace SPŠ ČR a Asociace OA ČR, kteří se spolu s vybranými od-

borníky z vysokých škol podíleli přímo na úpravách některých částí RVP (např. přírodovědného vzdělávání, vzdělávání pro zdraví, vybraných částí příslušného odborného vzdělávání).

Rámcové vzdělávací programy bylo třeba upravit i s ohledem na vymezení středního vzdělávání a kurikulárních dokumentů ve školském zákoně a v prováděcích předpisech. Zároveň byla zahájena tvorba dalších 26 RVP. Pozornost byla věnována přípravě RVP pro pilotní ověřování v systémovém projektu Pilot S. Do projektu Tvorba a ověřování pilotních ŠVP na vybraných SOŠ a SOU – Pilot S bylo zařazeno 10 rámcových vzdělávacích programů oborů kategorie H, 13 RVP kategorie M a 1 RVP kategorie L.

Do konce roku 2005 bylo vytvořeno v různé míře rozpracovanosti celkem **71 pracovních návrhů RVP: 45 RVP zpracovaných v dřívějším období** a upravených na základě připomínkového řízení a **26 nových RVP**, které budou v roce 2006 postoupeny do připomínkového řízení a poté dopracovány. Po vyhodnocení poznatků ze systémového projektu Pilot S budou všechny uvedené návrhy RVP upraveny a na podzim 2006 postoupeny MŠMT k dalšímu řízení.

V roce 2005 byl v NÚOV vytvořen také koncepční návrh úvodní a společné obecné části RVP pro kategorii E oborů vzdělání s výučním listem. Návrh byl postoupen VÚP a na základě připomínek upraven. Začaly se tvořit první pracovní verze RVP, kde se využila možnost tvorby větvených RVP pro příbuzné obory vzdělání. Návrh RVP zohledňuje specifika týkající se přípravy žáků v předmětné kategorii oborů vzdělání.

Ověřování využitelnosti rámcových vzdělávacích programů

Ve školním roce 2004/2005 pokračovalo druhým rokem pokusné ověřování výuky podle sedmi vybraných školních vzdělávacích programů zpracovaných v rámci projektu POSUN¹.

¹ Projekt POSUN je podrobněji popsán na internetových stránkách www.nuov.cz.

Protože ŠVP byly zpracovány na principu dvoustupňové tvorby kurikula, je žádoucí ověřit možnost a vhodnost postupů tvorby ŠVP, jejich adekvátnost vyučovacím podmínkám na dané škole, vliv ŠVP na modernizaci vzdělávání, získat informace potřebné pro případné korekce jak ŠVP, tak RVP, podle kterých byly ŠVP vytvořeny, a obecně i pro tvorbu dalších RVP a metodiky tvorby ŠVP.

Projekt je realizován od roku 2003 a bude probíhat v průběhu celého vzdělávacího cyklu zařazených vzdělávacích programů.

V souvislosti s přípravou systémového projektu **Pilot S** (viz dále přehled projektů v příloze) byla také připravena pracovní verze manuálu **Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU**. Manuál byl zpracován na základě metodiky použité v projektu POSUN a doplněn tak, aby zohlednil novou podobu RVP a školskou legislativu. Návrh této verze metodiky byl vydán pro potřeby škol v systémovém projektu Pilot S a je zpřístupněn na webových stránkách projektu Pilot S www.pilots.nuov.cz.

Udržování plné funkčnosti stávající vzdělávací soustavy

V roce 2005 probíhala tvorba a inovace učebních dokumentů ještě ve standardním režimu. Byly provedeny zejména inovace týkající se úpravy učebních plánů pro učební obory tak, aby SOU mohly organizovat výuku podle četnosti žáků ve vyučovaných oborech (např. sdružováním žáků z několika oborů pro výuku některých společných vyučovacích předmětů). To umožňuje jednosloupcový učební plán uvádějící celkové počty vyučovacích hodin za studium, který škola rozpracuje do ročníků. Dále byla provedena inovace učebních plánů z hlediska přípravy na zavedení nové maturitní zkoušky (tato úprava byla aktuální zejména v oborech zdravotnických a v oborech konzervatoří). Celkem bylo předloženo MŠMT ke schválení 45 inovovaných (kompletně nebo částečně) učebních dokumentů. Tvorba nových učebních dokumentů se týkala zdravotnických oborů, kde došlo v důsledku přijetí nových legislativních norem ke změnám v soustavě oborů. Pro střední zdravotnické školství bylo vytvořeno 6 nových učebních dokumentů a byly inovovány učební plány stávajících oborů vzdělání.

Objasňování principů kurikulární reformy

Základem pro informování odborné veřejnosti a zvyšování celkového povědomí o cílech kurikulární politiky, funkci a koncepci RVP bylo využívání internetových stránek www.nuov.cz. Na nich se objevily nejen nové texty reflektující průběžně dosahovaný pokrok v kultivaci vlastních RVP pro střední odborné vzdělávání, ale zejména další návrhy programů připravovaných pro využití v systémovém projektu PILOT S. Alternativním informačním základem byl inovovaný a doplněný text **Rámcové vzdělávací programy ve středním odborném vzdělávání**.

RVP a dvoustupňová tvorba kurikula ve SOV byly prezentovány na řadě konferencí a seminářů pro školy nebo učitele, pro ČŠI, CERMAT, krajské úřady, sociální partnery a jiné zájemce, na konferencích pořádaných MŠMT (k environmentálnímu vzdělávání, kurikulární reformě aj.), vysokými školami (např. pro studenty PedF UK, pro UP Olomouc, pro učitele praktického vyučování na katedře pedagogiky ČZU), na jednáních oborových skupin při NÚOV, asociací škol, profesních a zájmových sdružení, např. Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru, Asociace českých nábytkářů, Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii, na kurzu environmentálního vzdělávání v Japonsku, v rámci projektů CROSS a Q4EU, na jednáních a konferencích Cedefop, pro experty z MŠ Makedonie, pro ředitele a zástupce ředitelů ze Středočeského kraje.

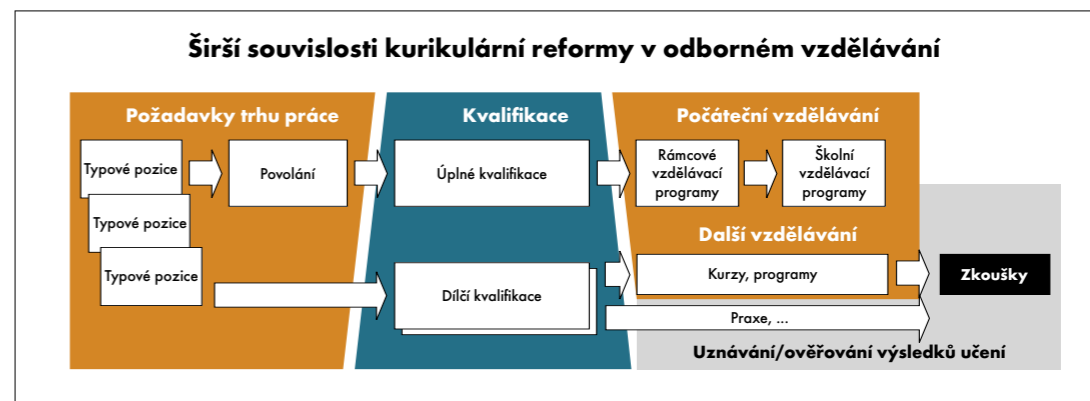
Při významných regionálních nebo celostátních příležitostech, např. na dubnové brněnské konferenci „**Nový školský zákon a rozvoj vzdělanosti**“ nebo na květnovém kroměřížském semináři „**Odborné vzdělávání – klíč k budoucnosti**“ byla nová kurikulární politika ve středním odborném vzdělávání již prezentována v širším kontextu vzdělávání či učení celoživotního. Rámcové a školní vzdělávací programy jsou i díky tomu stále více vnímány jako významný prostředek k zajištění jedné z cest, které vedou k dosažení potřebného vzdělání či požadované kvalifikace. A to cesty velmi efektivní a komplexní.

V tomto smyslu se velmi dobře podařilo navenek prezentovat širší souvislosti významné skupině externích spolupracovníků z krajů, z dalších ministerstev a z celostátně významných organizací zaměstnavatelů a za-

městnanců na pražské konferenci, kterou byla 6. září loňského roku zahájena činnost tzv. koncepční skupiny MŠMT².

Souvislosti kurikulární reformy

Kurikulární reforma znamená ve středním odborném vzdělávání více než změnu orientace na výsledky vzdělávání a uplatnění principu dvoustupňové tvorby kurikula v podobě rámcových a školních vzdělávacích programů. Sama povaha a cíle středního odborného vzdělávání vedou k potřebě zajistit soustavné a efektivní zohledňování požadavků výkonu práce formulovaných zejména zaměstnavateli. Neméně významný je také požadavek, aby kurikulární reforma přispěla svým dílem k rozvoji a prosazování vzdělávání či spíše učení celoživotního. Postupný vývoj názorů diskutovaných na mnoha úrovních a aktivity, které ho provázely, činí rok 2005 mimořádně významným pro další ustalení názoru na postavení počátečního odborného vzdělávání v komplexu souvisejících systémů a ovlivňujících faktorů. Vazby mezi všemi prvky řetězce: *povolání – kvalifikace – vzdělávací programy – hodnocení výsledků učení* se i přes velmi dynamický vývoj ve všech jeho součástech dále vymezovaly a vyjasňovaly. Dosažený stav se pokouší schematicky vyjádřit obrázek. Jako pro všechna schémata i pro něj platí, že pro přehlednost skutečnost zjednodušuje a zajiště nevyjadřuje všechny existující vztahy a vlivy.

² Součástí dlouhodobého projektu oborových skupin.

Vzdělávací programy a požadavky trhu práce

Dále pokračoval proces ustavování mechanismů výběru a popisu těch kvalifikačních požadavků povolání, které by se měly promítat do vzdělávacích programů počátečního i dalšího odborného vzdělávání. Zřejmě je zásadní role Národní soustavy kvalifikací, která má předpoklady disponovat uznávanými a respektovanými nástroji v podobě tzv. kvalifikačních standardů úplných a dílčích kvalifikací blíže popsanych na jiném místě této zprávy.

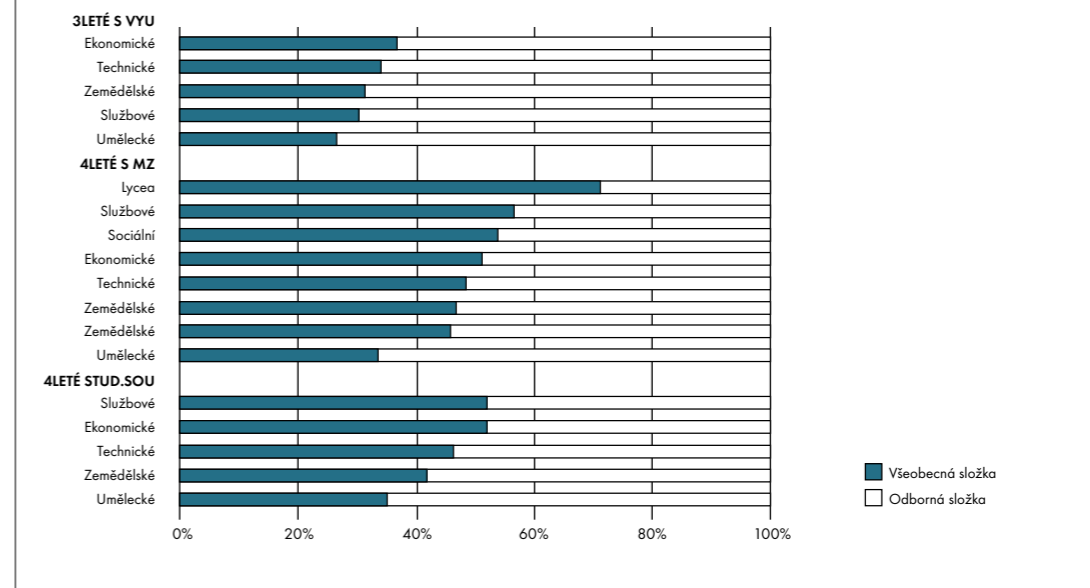
Koncept kvalifikačních standardů popisujících trh práce požadované (a s jeho reprezentanty vyjednané a jimi uznávané!) kvalifikace má klíčový význam pro vnější podpoření celkové orientace na výsledky vzdělávání jako jednoho ze základních principů kurikulární reformy. Mimo jiné i proto, že kvalifikační standardy v Národní soustavě kvalifikací budou popisovat cílové kvalifikace a nikoliv procesy, které vedou k jejich dosažení.

Vzdělávací programy počátečního odborného vzdělávání, tedy nově rámcové a školní vzdělávací programy, zprostředkovávají pouze jednu (velmi důležitou a svým způsobem základní) z cest vedoucích k dosažení kvalifikace. To není na „českém trhu vzdělání a kvalifikací“ novinkou. Nová však je snaha dát všem ostatním cestám, či spíše jejich výsledkům stejnou nebo alespoň hodně podobnou váhu. Souvisí to se záměrem popsat a na úrovni zákona zakotvit ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Záměr připravovaného zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání byl v roce 2005 námětem řady diskusí. Z nich vyplývá, že tento zákon nezmění charakter celostního a komplexního počátečního odborného vzdělávání, jehož základním rysem je vyvážená souhra přípravy na smysluplný a odpovědný profesní život s osobním a občanským rozvojem vzdělávaných žáků. I nadále bude využíván a uznávaným prostředkem pro získání vzdělání a odpovídající kvalifikace vzdělávací program, jehož všechny součásti jsou přizpůsobeny a podřízeny dosažení plánované výstupní kvality popsané v tzv. profilu absolventa.

Pojetí kurikulární reformy vytváří ve středním odborném vzdělávání podmínky jak pro posílení stability (časově stabilní rámcové vzdělávací programy spojené s široce profilovanými kvalifikacemi a akcentující všeobecné

Podíly všeobecné a odborné složky v učebních plánech

vzdělávání a rozvoj přenositelných kompetencí), tak i schopnosti pružné reakce na aktuální potřeby (školní vzdělávací programy, které mohou jejich tvůrci při respektování rámcového vzdělávacího programu pružně přizpůsobovat měnícím se požadavkům).

Vzdělávání ve školách bude i nadále základní cestou vedoucí k úplným kvalifikacím. Zbývající možnosti naznačené ve schématu souvisí s dalším vzděláváním či učením. Pro skutečně organické propojení se vzděláváním počátečním bude mít klíčový význam společná základna požadavků trhu práce formulovaná v Národní soustavě kvalifikací. Další vzdělávání dostane novou možnost³. Možnost vycházet při tvorbě vzdělávacích programů z kvalifikačních standardů dílčích kvalifikací.

³ Bude to skutečně možnost, nikoliv povinnost. Praktické využívání Národní soustavy kvalifikací nenaruší tvorbu vzdělávacích programů, modulů či kurzů dalšího vzdělávání reagujících na konkrétní (místní) poptávku. Patrně složitější cesta využívající možnosti soustavy kvalifikací bude spojena s nutností zohlednit příslušný kvalifikační standard a přihlídnout k požadavkům standardu hodnotičho. Odměnou však bude „kompatibilita“ dosažené kvalifikace s ostatními kvalifikacemi v kvalifikační soustavě a možnost využít osvojených způsobilostí při eventuálním usilování o získání kvalifikace úplné.

Zajišťování kvality, monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání

Další klíčovou oblastí, která bezprostředně ovlivňuje správné fungování vysoce decentralizovaného vzdělávacího systému, je ucelený systém monitorování a hodnocení vzdělávání. Existující nástroje pro externí hodnocení se doplňují o nové, objektivizované hodnotící nástroje, externí hodnocení škol ČŠI bude postupně propojováno s vlastním hodnocením školy. Cílem je, aby komplexní systém evaluace poskytoval nezbytné informace pro rozhodování všem účastníkům vzdělávání (žáci a rodiče, školy, zřizovatelé, sociální partneři, MŠMT).

Zásadní je role NÚOV v tvorbě hodnotících nástrojů pro připravovanou reformu ukončování studia v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem. Jako partner MŠMT v systémovém projektu KVALITA I koordinuje NÚOV tvorbu jednotného zadání závěrečných zkoušek pro příslušné obory vzdělání a připravuje podklady pro případné legislativní úpravy souvisejících právních předpisů.

Pracovníci NÚOV se v roce 2005 aktivně podíleli na činnosti pracovní skupiny pro novou maturitní zkoušku, která byla ustavena z rozhodnutí MŠMT v květnu 2005. Ve spolupráci se zástupci VÚP a CZESHA byly připraveny **Teze k profilové části maturitní zkoušky** jako jeden z podkladů pro přípravu prováděcího předpisu o nové maturitní zkoušce.

Intenzivně se začaly v Národním ústavu odborného vzdělávání rozvíjet aktivity související se zaváděním modelů řízení kvality v odborném vzdělávání. V rámci sledování evropských trendů zajišťování kvality byly získány hodnotící zprávy podle modelu EFQM z několika evropských zemí a průběžně probíhalo monitorování dění virtuální komunity „Quality Assurance in VET“. V závěru roku se Česká republika stala prostřednictvím NÚOV členem Evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání. Na základě získaných zkušeností byla připravena první pracovní verze **Příručky pro sebehodnocení poskytovatelů odborného vzdělávání**. Po zapracování připomínek bude příručka poskytnuta relevantním partnerům během prvního pololetí roku 2006.

Spolupráce se sociálními partnery

Nový školský zákon účinný od ledna 2005 posílil úlohu zaměstnavatelů při koncipování obsahu a cílů odborného vzdělávání a evaluaci jeho výsledků. Z nové legislativy vyplývá nejen změna rozdělení kompetencí a odpovědností za obsah vzdělávání mezi centrem a jednotlivými školami, ale (kromě jiného) i to, že vydání rámcových vzdělávacích programů MŠMT bude možné pouze po projednání se stanovenými orgány a institucemi, mezi kterými jsou uvedeny i příslušné organizace zaměstnavatelů s celostátní působností. Spolupráci odborného školství se sociálními partnery dlouhodobě usnadňuje zapojování zástupců rozhodujících organizací do činnosti oborových skupin. Ve směru nadřazeném jejich stávajícím strukturám byla v roce 2005 vytvořena nová skupina specifického charakteru – koncepční skupina MŠMT. Tvoří ji zástupci ministerstev, krajských orgánů a sociálních partnerů zastoupených v Radě hospodářské a sociální dohody. Všichni členové skupiny mají k výkonu své práce mandát organizací, které je nominovaly. Do funkce byli jmenováni náměstkem ministryně školství mládeže a tělovýchovy České republiky.

Ustavením koncepční skupiny, jejímž úkolem je vyjadřovat stanoviska ke způsobům řešení úkolů oborových skupin v souvislosti s vývojem odborného vzdělávání v České republice, bylo dosaženo dalšího postupného cíle v procesu úpravy struktury a posilování autority oborových skupin.

Koordinace sféry vzdělávání a trhu práce

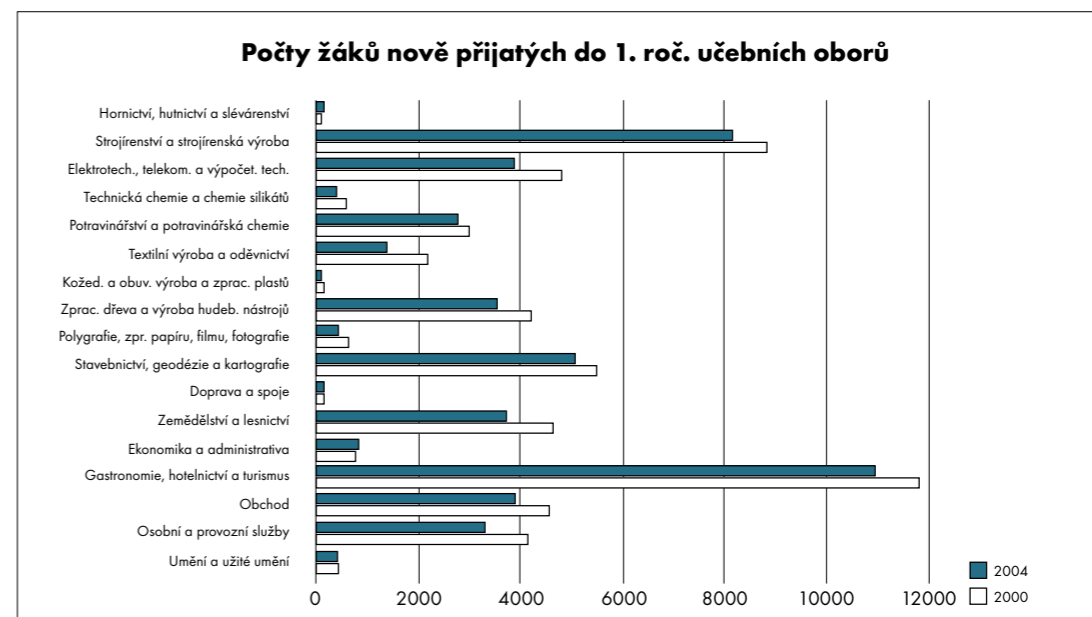
Vývoj v odborném vzdělávání je logickým vyústěním vědomí, že znalostní ekonomika potřebuje dobře vzdělanou pracovní sílu. Odborné vzdělávání a příprava je jedním ze základních způsobů, jak připravit zaměstnance s odpovídající kvalifikací. Je však i základem rekvalifikace stávajících zaměstnanců, která je nutná vzhledem k rychlému rozvoji technologií, modernizaci pracovního procesu i udržení konkurenceschopnosti jednotlivých zaměstnavatelů. To vše ale současně vyžaduje bezprostřední kontakt mezi sférou zodpovídající za tvorbu a kvalitu vzdělávacích programů (stát, vzdělávací instituce aj.) a zaměstnavateli, kteří jsou schopni vymezit požadavky na budoucí absolventy.

Respektování potřeb trhu práce a příprava flexibilních a adaptabilních absolventů, kteří budou schopni a ochotni se dále učit, vytváří předpoklady k jejich lepšímu uplatnění na trhu práce. Je však potřebné věnovat značnou pozornost aktivnímu zapojení absolventů do práce, a to zejména prostřednictvím poradenských systémů a využíváním nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zdůrazňuje se v tomto směru potřeba preventivních opatření, která začínají už v okamžiku přípravy na volbu povolání. Každý jedinec by měl dostat natolik specifikované informace, aby zohledňovaly také rizika s touto volbou spojená a zároveň respektovaly možnosti uchazeče.

Národní ústav odborného vzdělávání a Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR (IPPP ČR) zahájily v roce 2005 práci na novém systémovém projektu ministerstva školství ČR **Vzdělávání – Informace – Poradenství (VIP Kariéra)**, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Projekt bude realizován do roku 2008 a měl by podstatně přispět ke zvýšení celkového standardu služeb pedagogicko-psychologického a kariérového poradenství na školách a vytvořit podmínky pro jeho další rozvoj.

V rámci projektu je připravován v návaznosti na předchozí práci ústavu **Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce (ISA)**. Ten shromáždí všechny informace potřebné pro volbu povolání a k němu vedoucí vzdělávací dráhy a poskytne je v uživatelsky přístupné formě na internetu. Budou tak k dispozici nejen pedagogům, ale i široké veřejnosti. Mohou to být jednotlivci jako jsou zájemci o studium, absolventi vstupující na trh práce nebo ti, kteří se rozhodují o pokračování ve své vzdělávací dráze. Další uživatelskou skupinu představují organizace a instituce, především zaměstnavatelé, kteří mají zájem získat informace o absolventech škol, vedoucí

pracovníci škol, hledající zpětnou vazbu informující o výsledcích práce škol, a pracovníci krajských úřadů či pracovníci centrálních úřadů (především MŠMT a MPSV), zajímající se o informace potřebné pro ovlivňování školské politiky. Nejvíce zainteresovanými uživateli pak budou pracovníci zabývající se kariérovým poradenstvím, ať jde o výchovné poradce ve školách a v poradenských systémech nebo o pracovníky informačních a poradenských středisek v rámci úřadů práce. Snadnější přístup ke kvalitním informacím povede ke zvýšení úrovně kariérového poradenství a vzdělávání ve školách. Projektovými průzkumy a šetřeními budou zjišťována a analyzována data a informace vztahující se k vazbě mezi vzděláváním a trhem práce. Na základě analýz připravenosti absolventů (např. analýz vzdělávacích programů), analýz potřeb trhu práce (např. šetření zaměstnavatelů), zkoumání vývoje struktury pracovních sil společnosti, vč. srovnání s vývojem v EU, analýz dat charakterizujících přechod mladých lidí ze střední školy na trh práce nebo do terciárního vzdělávání budou vytvářeny informační výstupy vhodné pro využití v kariérovém poradenství na středních i základních školách i ke zlepšení připravenosti absolventů škol na přechod na trh práce či do terciárního studia. Kromě toho budou vytvářeny i analytické výstupy vhodné k využití na pracovištích, která ovlivňují školskou politiku, i na školách při tvorbě vzdělávací nabídky. Projekt byl úspěšně obhájěn, schválen a v září 2005 se začal řešit.

Práce na projektu ISA se soustřeďují do několika oblastí, v prvním roce již byly připraveny analytické studie v okruzích:

Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání a postavení mladých lidí na trhu práce

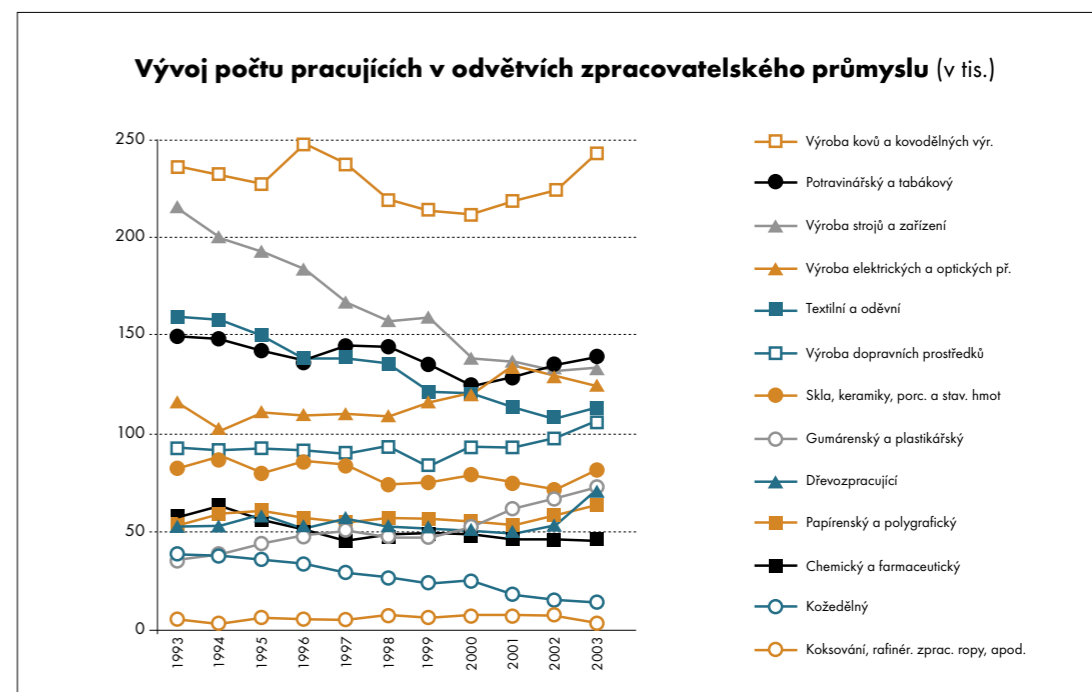
V rámci prací byl analyzován soubor údajů o počtech žáků a zpracován vývoj podílů žáků v jednotlivých kategoriích vzdělání, vč. údajů o situaci v jednotlivých krajích a vývoj počtu žáků a jejich podílů v jednotlivých skupinách oborů SOŠ, SOU a VOŠ z pohledu nově přijímaných do 1. ročníků. Na základě zpracování statistických údajů o počtech žáků ve šk. r. 2004/05 byl vypracován informační materiál o vývoji ve vzdělanostní i oborové struktuře v krajském členění za posledních 10 let.

Nezaměstnanost absolventů škol

Pro využití v kariérovém poradenství byla zpracována data poskytovaná MPSV (počet nezaměstnaných absolventů podle kategorií vzdělání, skupin oborů, oborů, podle jednotlivých krajů; počet dlouhodobě nezaměstnaných absolventů; počet disponibilních a „čerstvých“ absolventů k 30. 4.) a propojena s daty o počtech absolventů do standardního výstupu: Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol. Ke studii proběhla tisková konference MŠMT a studie byla, podobně jako ostatní, uveřejněna na webových stránkách NÚOV a rozeslána pracovníkům MŠMT, KÚ, ÚP, zástupcům zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalším odborníkům.

Přechod absolventů středních a vyšších škol do praxe

V rámci tohoto okruhu je zjišťována situace absolventů vstupujících na trh práce, a to na základě názorů absolventů, pracovníků úřadů práce a zaměstnavatelů na to, jak škola absolventy připravila z hlediska kompetencí potřebných pro uplatnění na trhu práce, jaké jsou jejich možnosti uplatnění a s jakými problémy se na počátku své pracovní dráhy mohou setkávat. V rámci dlouhodobého tříetapového výzkumu „Přechod absolventů na trh práce“ jsou dotazováni žáci SOU, SOŠ a VOŠ vždy těsně před ukončením studia, dále pak po třech a šesti letech po absolvování. V roce 2005 proběhlo šetření v posledních ročnících VOŠ. Zpracovaná studie byla předložena MŠMT, zveřejněna na webových stránkách NÚOV a rozeslána příslušným pracovníkům. V tomto roce bylo provedeno i šetření potřeb zaměstnavatelů a připravenosti absolventů v terciární sféře a zjišťování názorů pracovníků ÚP k problematice předčasných odchodů žáků ze středních škol.

Odvětvová a profesní struktura pracovníků

Analýzy umožňující srovnání potřeb trhu práce a struktury absolventů jsou významným zdrojem informací pro kariérové poradenství. V roce 2005 byla pozornost zaměřena na zpracovatelský průmysl. Analytická studie Odvětvová a profesní struktura pracovníků ve zpracovatelském průmyslu a ostatních odvětvích v ČR v kontextu se sférou vzdělávání klade důraz i na srovnání struktury zaměstnanosti České republiky v mezinárodním kontextu (EU). Studie byla připravena a vydána v rámci projektu VIP Kariéra. Určitým rozšířením problematiky uplatnění absolventů ve světě práce je i studie věnovaná analýze vyjížděky za prací a stěhování se z pracovních důvodů, která byla rozpracována i z hlediska věkové a vzdělanostní struktury.

Aktivity krajského referátu

Analýzy údajů o přechodu absolventů do světa práce jsou velice zajímavé i v krajském členění. I když kapacity ústavu neumožňují v tomto členění zpracovávat celou problematiku, byly v NÚOV vytvořeny a jsou

udržovány a dále rozvíjeny krajské stránky webu NÚOV. Na těchto stránkách, které představují více než 300 tištěných stran, jsou uváděny údaje o počtech nově přijatých žáků a absolventů škol, o profesní a odvětvové skladbě ekonomicky aktivního obyvatelstva a údaje o nezaměstnanosti absolventů škol v krajích v členění i podle skupin oborů.

Pokračování prací v dalších letech

Práce NÚOV v této oblasti se v dalších letech soustředí především na realizaci záměrů projektu VIP Kariéra. Na základě poznatků získaných z analytických studií budou vytvářeny specificky formulované informace ve formě statických a dynamických (přinášejí informace na základě parametrů zadaných uživatelem) stránek pro integrovaný informační systém ISA. Bude koncipován a připraven vlastní integrovaný informační systém, poskytující nejen informace, ale i specifickou pomoc žákům ohroženým předčasným odchodem ze vzdělávání a těm, kteří chtějí podrobnější náhled do světa práce (multimediální průvodce). Integrovaný informační subsystém bude funkční v polovině roku 2007, do té doby jsou pro potřeby kariérového poradenství k dispozici na www.nuov.cz analytické studie (jejich anotace jsou v přehledu ediční činnosti) a všem základním i středním školám budou zaslány souhrnné studie Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2005, shrnující hlavní poznatky z jednotlivých analytických studií.

V roce 2005 byla v NÚOV realizována řada aktivit zaměřených na **informační, metodickou a vzdělávací podporu výuky a poradenství pro volbu povolání a orientace ve světě práce**. Potřebný prostor pro naplnění tohoto významného cíle návrhu **Národní politiky rozvoje kariérového poradenství v ČR** poskytuje systémový **projekt ESF Vzdělávání-Informace-Poradenství-Kariéra (VIP Kariéra)**, jehož realizace byla zahájena na podzim 2005 (více viz kap. Systémové projekty).

S cílem posílit zastoupení témat úvodu do světa práce v rámci pregraduálního vzdělávání byl v NÚOV.

V NÚOV byl proto ve spolupráci s odborem vysokých škol MŠMT zpracován **Návrh začlenění tematiky úvodu do světa práce do magisterských programů pro přípravu učitelů středních škol**. Materiál byl přijat poradou vedení ministerstva. Oddělení kariérového poradenství je připraveno na poskytování metodické pomoci fakultám, které k začleňování této tematiky přistoupí.

Informační a metodická podpora výuky a poradenství pro volbu povolání a orientace ve světě práce

Potřebné informace ze sféry vzdělávání a z oblasti trhu práce jsou dostupné na webových stránkách NÚOV a zejména pak na webových stránkách systémového projektu VIP Kariéra (www.karieroveporadenstvi.cz). Dalším nástrojem informační a metodické podpory učitelů středních škol participujícím na výuce Úvodu do světa práce je web Start na trh práce (www.startnatrhprace.cz), dostupný rovněž z webových stránek NÚOV. Proběhla aktualizace systému odkazů, aktualizovány byly informace ze sféry vzdělávání a z oblasti trhu práce, proběhla inovace obsahu jednotlivých témat.

Prevence předčasných odchodů ze středoškolského vzdělávání

Problematice předčasných odchodů ze vzdělávání se věnují dva projekty, na jejichž řešení NÚOV spolupracuje.

Cílem dílčí části projektu **Nerovnosti v šancích na vzdělávání: jejich rozsah, zdroje, sociální a ekonomické důsledky, strategie řešení** vedeného Sociologickým ústavem AV ČR je zmapování problémů předčasného ukončení studia, identifikace příčin přechodu na jiný obor v rámci školy, důvodů odchodu na jinou školu. S tímto cílem byla realizována dvě empirická šetření. První z nich se zaměřilo na mladé lidi, kteří jsou po ukončení základní školy evidováni na úřadech práce. Šetření bylo provedeno formou rozhovoru pracovníků ÚP s nezletilými uchazeči o zaměstnání.

Šetření týkající se středních škol bylo rozděleno do dvou fází. V první bylo realizováno plošné šetření na středních školách s cílem kvantitativně podchytit problémy předčasných odchodů, v druhé fázi proběhly rozhovory s cílem získat názory managementu škol na problematiku předčasných odchodů včetně návrhů na jeho řešení. Součástí této fáze bylo rovněž oslovení expertů z praxe s žádostí o vyjádření k problematice odchodů ze vzdělávání.

Třiletý projekt Leonardo da Vinci **RESINTEGRA – Reducing Early School Leaving by Integrated Approach** (18 partnerů z Řecka, Nizozemí, Francie, Německa, Dánska, ČR, Velké Británie, koordinátor Nizozemí) napomůže vzájemné výměně zkušeností s řešením tohoto problému mezi partnery z různých zemí. V roce 2005 byla zmapována situace v České republice, byly vytipovány a partnery vzájemně vyhodnoceny příklady dobré praxe. Role NÚOV bude dále spočívat v metodické podpoře a evaluaci pilotního ověření některého z programů prevence převzatého od zahraniční školy.

Centrum kariérového poradenství

Významnou událostí bylo zahájení provozu Centra kariérového poradenství – CKP v nových prostorách dne 19. září 2005. CKP je informační a poradenské pracoviště pro širokou veřejnost působící v rámci oddělení kariérového poradenství NÚOV. Jeho hlavním úkolem je poskytování **individuálních poradenských služeb** souvisejících s **rozhodováním v otázkách volby** povolání a další vzdělávací a profesní dráhy a s řešením problémů vzniklých během studia.

Služby jsou určeny zejména žákům a absolventům základních, speciálních a středních škol, jejich rodičům, zájemcům o nástavbové studium a o studium jiných forem než denních. Zvláštní pozornost je věnována zdravotně či jinak znevýhodněným klientům. Centrum rovněž poskytuje informace školské veřejnosti – managementu škol, výchovným a kariérovým poradcům i ostatním pedagogickým a poradenským pracovníkům. Individuální poradenství je poskytováno zejména prostřednictvím **telefonického poradenství a formou osobních konzultací**, zájemci mohou využít rovněž písemné formy nebo **elektronické komunikace**.

Zatímco v předchozích letech dlouhodobě představovali nejpočetnější skupinu klientů CKP žáci základních škol a jejich rodiče, v roce 2005 významně vzrostla poptávka po dalším vzdělávání. Nejvíce zastoupenou **skupinou klientů tak byli dospělí zaměstnaní i nezaměstnaní zájemci**, kteří si chtěli zvýšit, rozšířit nebo změnit kvalifikaci, anebo dokončit svá před lety přerušena studia. Kromě konkrétních informací o vzdělávací nabídce v této oblasti jsou klienty často oceňovány komplexní informace o podmínkách přijetí ke studiu, přípravě ke studiu a o reálných požadavcích studia a jeho náročnosti.

Další početnou skupinu klientů tvořili **žáci středních škol a jejich rodiče**. Jejich potřeby se nejčastěji týkaly problémů souvisejících s rizikem předčasného ukončení studia, problémů vzniklých během studia – např. špatný prospěch, zájem o přestup na jinou školu, možnosti přerušování studia, hrozba vyloučení ze školy, záškoláctví aj. Poradenství bylo tedy zaměřeno na poskytování informací směřujících k efektivnímu řešení těchto situací. Informace se týkaly zejména dostupnosti vzdělávacích cest – možností a podmínek přestupů mezi obory a školami. Významnou kategorií klientů byli i **absolventi maturitního studia**, kterým byly nejčastěji poskytovány informace o možnostech studia na **vyšších odborných školách**.

Lze říci, že okruh témat se rozšiřuje a dotazy se týkají např. kvalifikačních zkoušek, rekvalifikací a ostatních otázek celoživotního vzdělávání, zařazování cizích státních příslušníků do českého vzdělávacího systému a uznávání vzdělání získaného v zahraničí; výrazný podíl tvoří konzultace s uchazeči se zdravotním postižením.

Důležitou oblastí působení CKP je jeho spolupráce s médii, zejména pak informační podpora kariérového poradenství v tištěných médiích. Centrum poskytlo médiím rovněž přehledy o vzdělávací nabídce v regionech.

Sledování vzdělávací nabídky středních a vyšších odborných škol

V roce 2005 byla opět aktualizována databáze vzdělávací nabídky středních a vyšších odborných škol. Databáze zahrnuje seznam všech středních a vyšších škol, jejich adresy, kontaktní údaje, přehled učebních a studijních oborů otevřených v příštím školním roce, údaje o počtu přihlášených a přijímaných uchazečů, termínu dne otevřených dveří, dále o skladbě, formě a termínu přijímacího řízení, školném, možnosti ubytování a podmínkách studia handicapovaných uchazečů. Součástí databáze jsou i možnosti studia při zaměstnání. V roce 2005 probíhal poprvé sběr dat o vzdělávací nabídce středních škol společně s ÚIV.

Publikace Kam na školu

Byly zpracovány dvě publikace Kam na školu – střední školy a Kam na školu VOŠ. Data o středoškolské vzdělávací nabídce byla zveřejněna také na CD se zabudovaným vyhledávačem. Publikace i CD byly určeny především výchovným – kariérovým poradcům na základních a středních školách. Informace o oborech vzdělávání a o vzdělávací nabídce středních škol pro školní rok 2006-2007 byly zájemcům o vzdělávání zpřístupněny také na webových stránkách Národního ústavu odborného vzdělávání.

Rozvoj a podpora odborného vzdělávání patří k prioritám EU. Pozice NÚOV v roce 2005 v oblasti mezinárodní spolupráce byla podmíněna především členstvím naší země v EU.

Mezinárodní aktivity NÚOV v rámci EU se odehrávají na různých úrovních. Ústav jako expertní instituce v dané oblasti se podílí zejména na tvorbě nových strategií, vymezování priorit, na vypracování stanovisek, přehledů a vyjádření k programovým dokumentům, na přípravě pozičních dokumentů a jiných podkladů k jednání příslušných orgánů EU. Zapojil se např. do přípravy nových komunitárních programů pro léta 2007–2013. Další úroveň spolupráce tvoří realizace společných projektů. Jako ve všech členských zemích bylo i v ČR v roce 2005, na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, ustaveno Národní centrum Europass. NÚOV tento projekt realizuje z pověření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jiné příklady společných projektů představuje spolupráce v projektech programu Leonardo da Vinci a v sítích ReferNet a TT-net. I na národní úrovni má NÚOV důležitou roli při naplňování evropských cílů, zejména prostřednictvím strukturálních fondů EU. Tvorba a realizace projektů podporovaných z Evropského sociálního fondu (ESF) významně přispívá ke zkvalitnění českého vzdělávacího systému na celostátní i regionální úrovni.

Mezi tradiční oblasti mezinárodních aktivit NÚOV patří také spolupráce s partnerskými institucemi v zahraničí, s nadnárodními organizacemi a institucemi působícími v rámci EU i v širším mezinárodním rozsahu.

Spolupráce s institucemi EU a mezinárodními organizacemi

Hlavní institucí EU pro oblast odborného vzdělávání je Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání – **CEDEFOP**, které iniciuje a koordinuje aktivity v této oblasti mezi členskými zeměmi EU. Ve spolupráci s touto institucí se NÚOV podílí zejména na činnosti evropských sítí – **ReferNet** a **TT-net**. V roce 2005 byla pro informační síť ReferNet pod vedením NÚOV zpracována přehledová zpráva „Odborné vzdělávání v České republice“ a podrobná zpráva „Počáteční odborné vzdělávání v České republice“. V aktivitě TT-net působí NÚOV jako koordinátor národní sítě pro vzdělávání učitelů a mistrů odborné přípravy.

Druhou rozhodující institucí působící ve stejné oblasti je Evropská nadace odborného vzdělávání – **ETF**. NÚOV má v ETF zastoupení v řídicím výboru a tzv. poradním sboru. Aktivity ETF jsou úzce propojeny s působením CEDEFOP a soustřeďují se i na podporu a rozvoj vzdělávání v evropských zemích mimo EU.

Spolupráce s orgány EU se realizuje zejména formou expertní činnosti při tvorbě, posuzování a projednávání jednotlivých dokumentů. Ředitel NÚOV je členem poradního sboru pro hodnocení kvality odborného vzdělávání (ACVT) při Evropské komisi a i někteří další pracovníci NÚOV působí v různých dalších pracovních skupinách.

Další stěžejní organizací pro mezinárodní aktivity NÚOV je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj – **OECD**. S touto organizací NÚOV dlouhodobě spolupracuje při vypracovávání expertních zpráv, výměně informací a především při řešení jednotlivých projektů.

NÚOV se také aktivně podílí na spolupráci s jinými mezinárodními institucemi – **UNEVOC** (Mezinárodní projekt UNESCO pro odborné vzdělávání), **WOCATE** (Světová rada sdružení pro technické vzdělávání) nebo **IGIP** (Mezinárodní společnost pro inženýrskou pedagogiku) a účastní se také práce České komise pro spolupráci s **UNESCO** (Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu).

Spolupráce s partnerskými institucemi

Konkrétním projevem této spolupráce je vzájemná výměna informací a společná účast na řešení různých projektů, zejména v rámci komunitárních programů (Leonardo, Sokrates aj.). Z významných partnerských institucí je možné v této souvislosti jmenovat **BIBB** (Spolkový ústav pro odborné vzdělávání) v Bonnu, **NIVE** (Národní ústav odborného vzdělávání) v Budapešti, **ŠIOV** (Státní institut odborného vzdělávání) v Bratislavě a další instituce z Holandska (VAPRO), Velké Británie (QCA), Francie (CEREQ), Itálie (ISFOL), Slovinska (CRSPI), Rakouska (3s research laboratory) aj.

Ministryně školství Petra Buzková se 19. září zúčastnila slavnostního otevření nových prostor pro Národní centrum Europass a Centrum kariérového poradenství. Obě centra tak poskytují své služby v příjemnějším prostředí a jsou zájemcům snadněji dostupná. Slavnostnímu aktu byli přítomni i předseda sněmovního výboru pro evropské záležitosti Pavel Svoboda, náměstkyně ministryně školství Alena Štěrbová a další hosté.

Šíření informací o Evropských strukturálních fondech (ESF)

Obsahem této aktivity je spolupráce na přípravě programových dokumentů a implementačních struktur ESF v ČR. Ústav slouží také jako poradenské centrum pro školy, které připravují nebo řeší projekty podporované z prostředků ESF. V roce 2005 se NÚOV soustředil především na **systémové projekty financované z ESF**, realizované na národní úrovni. V lednu byly na MŠMT podány přihlášky tří systémových projektů v rámci *Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů* (OP RLZ), další dva návrhy projektů byly předloženy v květnu. Všechny byly schváleny a začaly se řešit. Ve druhém pololetí se **rozběhla příprava dalšího programového období**. Pracovníci NÚOV jsou členy pracovních skupin pro přípravu dalšího programového období, což obnáší zpracování různých šetření a stanovisek.

Zároveň probíhala intenzivní spolupráce s odbornými školami na přípravě projektů pro grantové schéma MŠMT. Školy s pracovníky NÚOV konzultovaly především projektové záměry a sestavování projektu do standardní přihlášky. Od září probíhala příprava na 2. výzvu grantového schématu MŠMT opatření 3.1. OP RLZ, jejíž součástí byly semináře (6) pro SOŠ a SOU, které byly cílené k přípravě projektů.

Aktivity Národního centra Europass ČR

NÚOV působí v procesu **uznávání a transparentnosti kvalifikací** jako expertní a konzultační instituce pro uznávací orgány. Klíčovou aktivitou v této oblasti bylo vytvoření *Národního centra Europass (NCE)*, které zahájilo svoji činnost 1. května 2005 jako jedno z prvních v nových členských zemích EU.

Hlavní náplní činnosti v prvním roce působení NCE byla zejména propagace této evropské iniciativy v široké veřejnosti, která se setkala s mimořádnou odezvou. Do konce roku se na NCE ČR obrátilo s žádostí o pomoc při obstarání Europassu nebo o informace o něm více než 500 občanů. Tento zájem veřejnosti byl podporován i mediálně. O Europassu bylo publikováno okolo 50 článků a pojednání, proběhlo pět relací v rozhlasu a zástupci NCE ČR vysvětlovali problematiku Europassu i v České televizi.

Souběžně probíhala i příprava českých verzí jednotlivých formulářů Europassu s příslušnými informačními popisy pro jejich vyplňování (včetně modelových příkladů). NCE provedlo rozbor možností současné mobility pracovníků v ČR a navázalo spolupráci s organizacemi, které zajišťují koordinaci komunitárních programů Společenství. Byly vytvořeny vzájemné vazby a vymezeny kompetence se vzdělávacími institucemi vydávajícími dodatek k diplomu a vypracován mechanismus pro vydávání dodatků k osvědčení pro středoškolské obory vzdělávání. Dne 19. září 2005 zahájilo svoji činnost také klientské centrum Europass.

Bližší informace je možné najít na webových stránkách: www.europass.cz.

Rok 2005 byl pro NÚOV charakteristický zejména zahájením **pěti systémových projektů** podporovaných Evropským sociálním fondem. Tato skutečnost se samozřejmě odrazila i v mediální prezentaci ústavu.

NÚOV vydal v roce 2005 celkem **15 tiskových zpráv** (oproti devíti v roce 2004), z nichž ve čtyřech byly představeny přímo jednotlivé projekty nebo jejich části (ISA v projektu VIP Kariéra), další tři zprávy se týkaly aktivit projektů.

Celkový **počet příspěvků**, které zmiňují práci NÚOV, stoupl z 288 v roce 2004 na **318 v roce 2005**. Oproti předchozímu roku vzrostlo zastoupení elektronických médií, naopak jsme zaznamenali pokles u tištěných titulů.

V roce 2005 byla spuštěna nová verze webových stránek NÚOV, čímž byly završeny změny v grafické prezentaci ústavu. Pro prezentaci pětice systémových projektů byl pořízen grafický manuál, který vychází z vizuálního stylu NÚOV a zároveň respektuje všechny náležitosti vyplývající z pravidel Evropského sociálního fondu.

Média

Skladba médií, která informovala o aktivitách NÚOV, se v roce 2005 výrazně obměnila. Ačkoli celkově oproti předchozímu roku kleslo zastoupení tištěných médií, není tento vývoj rovnoměrný u všech titulů: zatímco v případě MF Dnes, Práva a Večerníku Praha¹ došlo k poklesu, zvýšil se počet příspěvků v Lidových novinách, Hospodářských novinách a Denících Bohemia². NÚOV si výrazně polepšil v elektronických médiích, nejmarkantněji v České televizi a Českém rozhlasu.

¹ Údaje o MF Dnes a Práva jsou uvedeny v tabulce. Večerník Praha (9 příspěvků v roce 2004) byl v průběhu roku nahrazen podstatně bulvárnějším deníkem ŠÍP.
² Pod položku Deníky Bohemia jsou zahrnuty regionální (zpravidla okresní) deníky z vydavatelství Vltava-Labe-Press.

Název média	Počet příspěvků	Meziroční změna
MF Dnes	59	-19
Lidové noviny	28	+8
Učitel'ské noviny	25	+9
Deníky Bohemia	24	+9
Právo	23	-21
ŠkolaOnLine.cz	22	-9
Hospodářské noviny	17	+7
iHNed.cz	16 ³	
ČRo 1 - Radiožurnál	9	+1
Ekonom	9	-5
idnes	9 ⁴	
Česká škola.cz	8	+4
Novinky.cz	7 ⁵	
ČT 1	8	+8
Rodina a škola	4	+4
Aktuálně.cz	3	+3
Blesk	3	-3
ČRo 6	3	+2
BBC - česká redakce	2	+1

Témata

Mezi témata, s nimiž byl NÚOV v roce 2005 nejčastěji spojován, nadále patří **uplatnění absolventů škol** a problematika spojená s **výběrem studia na střední škole**. Ve srovnání s předchozím rokem si obě témata prohodila pořadí, počty příspěvků se ale zásadně nezměnily.⁶ Ve srovnání s předchozím rokem jsou výrazně méně zastoupeny **vyšší odborné školy a odborné vzdělávání v zahraničí**.

³ V pěti případech šlo o texty z tištěné verze Hospodářských novin, většinou se tedy jedná o texty publikované pouze zde.

⁴ Jedná se zejména o speciální přílohy k výběru střední školy nebo VOŠ.

⁵ Jedná se zejména o speciální přílohy k výběru střední školy nebo VOŠ.

⁶ Vzhledem k absenci systematické metodologie jsou tyto údaje spíše orientační a slouží zejména k odhadu proporcí mezi jednotlivými tématy.

Zahájení pěti systémových projektů se odrazilo jak ve značném počtu příspěvků informujících o **projektech** samotných nebo jejich součástech, tak i ve vyšším zastoupení **obecnějších témat**, jež s projekty souvisí. Zřetelné je to zejména v případě problematiky **dalšího vzdělávání** (NSK, UNIV) a částečně uplatnění absolventů (VIP Kariéra), naopak nepodařilo se výrazněji prosadit do médií **kurikulární reformu** v odborném vzdělávání.

Téma	Počet příspěvků
Uplatnění absolventů škol	57
Možnosti studia na střední škole + přijímací zkoušky	49
Projekt Kvalita I - Nová závěrečná zkouška	25
Možnosti studia na VOŠ + přijímací zkoušky	20
Vzdělanostní a oborová struktura (počty žáků apod.)	20
Odborné vzdělávání v zahraničí	19
Europass	17
Další vzdělávání (bez projektů)	14
Otevření clientského centra	10
Nástavbové studium	10
Projekt Pilot S	10
Projekt VIP Kariéra	10
Projekt UNIV	8
Kurikulární reforma (bez projektů)	5
TTnet	5
Projekt SENIOR	5
Webové stránky NÚOV	4
Projekt NSK	2
STÚ	2

Řečníci

Z pracovníků NÚOV média nejčastěji citovala Jiřího Vojtěcha (22x), následují Libor Berný (21x) a Miroslav Procházka (20x). Častěji než jednotlivé osoby média zmiňují **údaje** – nejčastěji o uplatnění absolventů nebo počtech žáků (60x).

Přehled tiskových zpráv NÚOV – 2005

21. 12. 2005	Celoživotní vzdělávání, národní soustava kvalifikací	Národní soustava kvalifikací pomůže přenášet požadavky podnikové sféry do obsahu vzdělávání
23. 11. 2005	Projekt Kvalita I – Nová závěrečná zkouška	Zaměstnavatelé zvyšují svůj vliv na úroveň absolventů
21. 11. 2005	Kam na školu	Národní ústav odborného vzdělávání vydal informační příručku Kam na školu – střední školy v ČR, školní rok 2006/2007
11. 11. 2005	Vyšší odborné školy	Studenti vyšších odborných škol jsou s úrovní vzdělání převážně spokojeni, většina z nich chce ale pokračovat ve studiu na vysoké škole. Pouze 40 % absolventů chce odejít rovnou do praxe.
03. 11. 2005	ISA, projekt VIP Kariéra	Nový informační systém pomůže při volbě vzdělávací dráhy
13. 10. 2005	Uplatnění absolventů	Nezaměstnanost absolventů klesá, výrazně si polepšily strojírenské obory
03. 10. 2005	Nová závěrečná zkouška pro učební obory	Nové závěrečné zkoušky zvýší prestiž absolventů tříletých oborů s výučním listem
30. 09. 2005	Celoživotní vzdělávání, projekt UNIV	Nový systémový projekt pomůže celoživotnímu vzdělávání

19. 09. 2005	Kariérové poradenství	Centrum kariérového poradenství NÚOV pomáhá při volbě školy a povolání
19. 09. 2005	Europass	Europass pomáhá lidem, kteří cestují za prací nebo studiem do zemí EU
19. 09. 2005	Klientské centrum	Národní ústav odborného vzdělávání zahajuje 19. září 2005 činnost dvou poradenských center pro veřejnost
29. 08. 2005	Vzdělávání seniorů	Vzdělávat se mohou i senioři a lidé v předdůchodovém věku
05. 05. 2005	Absolventi	Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání: oborová struktura absolventů se vyvíjí v souladu s potřebami trhu práce
25. 03. 2005	Europass	Národní centrum Europass zahajuje svoji činnost pro veřejnost
05. 01. 2005	Absolventi škol	Zaměstnavatelé nejvíce potřebují lidi schopné nést zodpovědnost a ochotné učit se – ať už mají jakékoli vzdělání

Webové stránky

Nová verze webových stránek byla uvedena do provozu v dubnu 2005. Údaje o návštěvnosti, jež jsou zatím k dispozici, hovoří o tom, že ve všední dny navštěvuje webové stránky www.nuov.cz zhruba 700 až 1000 uživatelů, nejčastěji se připojují z počítačů ve školách v České republice. Na stránky NÚOV se nejčastěji dostávají přímo zadáním adresy www.nuov.cz, přes idnes.cz nebo seznam.cz.

Přehled ediční činnosti

Periodika

Odborné vzdělávání – informační bulletin NÚOV zveřejňující v pěti číslech za rok aktuální informace o činnosti ústavu.

Rozhledy – časopis pro písemnou a elektronickou komunikaci určený jednak studentům a učitelům středních škol, na nichž se vyučují předměty písemná a elektronická komunikace, technika administrativy, obchodní korespondence a těsnopis – jako doplněk výuky i soubor cvičebních úloh, jednak zájemcům z řad veřejnosti, kteří se chtějí procvičit v těsnopisu, psaní na klávesnici nebo v korektuře textu.

Technické aktuality a metodické rozhledy pro střední technické vzdělávání – čtvrtletník určený pedagogům vyučujícím maturitní vzdělávací programy technického zaměření a všem zájemcům o střední technické vzdělávání.

Zpravodaj – Odborné vzdělávání v zahraničí – měsíčník přinášející překlady aktuálních článků a studií ze zahraničního odborného tisku.

Publikace

Kam na školu? Střední školy v České republice. Školní rok 2006-2007. Zpracovatel Ivana Eliášková. 1. vyd. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání 2005. 680 s. ISBN 80-85118-94-7.

Publikace obsahuje aktuální nabídku studijních a učebních oborů, které budou střední školy otevírat ve školním roce 2006/2007. Publikace přináší všechny základní údaje, které volba profesní dráhy vyžaduje: rejstřík všech středních škol s jejich vzdělávací nabídkou, informace o přijímací zkoušce, délce a formě studia, poměru hlásících se a přijatých žáků v předchozím roce, informace o školním a další údaje – orientace podle krajů, kontakty na školy – adresy, telefony, faxy, maily a webové stránky. Publikace také nabízí informace o nástavbovém studiu a studiu při zaměstnání (externí, dálkové nebo večerní formy studia).

Kam na školu? Vyšší odborné školy v České republice. Školní rok 2005-2006. Zpracovatel I. Eliášková. 1. vyd. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání 2005. 84 s. ISBN 80-85118-92-0.

Publikace s aktuální nabídkou studijních oborů, které ve školním roce 2005/2006 otevírají vyšší odborné školy v ČR. Přináší rejstřík všech vyšších odborných škol s jejich vzdělávací nabídkou, informace o přijímací zkoušce, délce a formě studia, poměru hlásících se a přijatých žáků v předchozím roce, informace o školném, dnu otevřených dveří, termínu podání přihlášky ke studiu a termínech přijímacích zkoušek. Umožňuje orientaci podle krajů, podle studijních oborů i podle obcí.

Festová, J. – Vojtěch, J.: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2005. 1. vydání. Praha, NÚOV 2005. 64 stran.

Publikace přináší v přehledné formě informace o nezaměstnanosti absolventů středního a vyššího odborného vzdělávání. Úvodní část je věnována metodickým problémům dat a nastiňuje problematiku nezaměstnanosti absolventů v obecném měřítku. Stěžejní pasáž se detailně zabývá nezaměstnaností absolventů škol z hlediska úrovně vzdělání na základě údajů MPSV k 30. 4. 2005. Monitoruje míru nezaměstnanosti absolventů a počet nezaměstnaných absolventů učebních oborů SOU, OU a U; oborů nástavbového studia; studijních oborů SOŠ a vyšších odborných škol.

Publikace dále informuje o počtech a mírách nezaměstnanosti absolventů středního a vyššího odborného vzdělávání v členění podle skupin oborů a podle kmenových oborů. V poslední části je sledována dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol, tj. podíly absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců podle úrovně vzdělání a skupin oborů.

V publikaci se pracuje zejména s údaji o „čerstvých“ absolventech – uchazečích o zaměstnání, tj. s údaji o absolventech (evidovaných na úřadech práce), kteří ukončili své studium v červnu 2004. Tyto údaje poskytují nejkorektnější hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů.

Součástí publikace jsou také informace o nezaměstnanosti absolventů v rámci jednotlivých krajů. V příloze je možno v tabulkové podobě nalézt data týkající se počtu absolventů, míry nezaměstnanosti a počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů pro jednotlivé úrovně vzdělání a skupiny oborů vzdělání.

Sukup, R. – Doležalová, G. – Vojtěch, J.: Odvětvová a profesní struktura pracovníků ve zpracovatelském průmyslu a ostatních odvětvích v ČR v kontextu se sférou vzdělávání. 1. vydání. Praha, NÚOV 2005. 37 stran.

Publikace se zabývá strukturou zaměstnaných v České republice. Pozornost je věnována zejména oborové a profesní struktuře zaměstnanosti, a to ve více směrech. Nejprve je v základních rysech zhodnocen vývoj v předchozích 20 letech v hlavních odvětvích národního hospodářství a u profesních skupin.

Samostatná rozsáhlejší část je věnována hodnocení situace ve zpracovatelském průmyslu. Průmyslová výroba sehrávala v české ekonomice vždy dominantní úlohu, a proto byla vybrána pro podrobnější analýzu se záměrem zjistit, jak se během transformačního období Česká republika s tímto „dědictvím“ dokázala vyrovnat. Je analyzována především oborová a profesní struktura, ale i věková a vzdělanostní struktura zaměstnaných v tomto klíčovém odvětví naší ekonomiky.

Velice důležité a zajímavé je srovnání struktury zaměstnanosti České republiky s vybranými zeměmi Evropské unie v posledních dvou kapitolách. Výsledky poukazují na přetrvávající přezaměstnanost v průmyslu v České republice a velice nízký podíl pracujících s terciárním vzděláním ve srovnání s vyspělými státy Evropské unie.

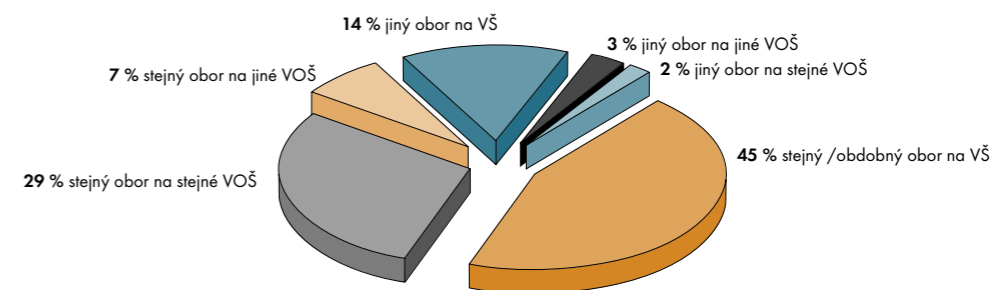
Studie se věnuje analýze současného stavu, ale i vývoji v předchozích letech, a hodnotí i perspektivy a možnosti vývoje do budoucna. Podává tak ucelenější pohled na problematiku oborové a profesní struktury zaměstnanosti v České republice.

Trhliková, J. – Úlovcová, H. – Vojtěch, J.: Přejít absolventů vyšších odborných škol do praxe a jejich uplatnění – I. etapa (Šetření názorů budoucích absolventů VOŠ). 1. vydání. Praha, NÚOV 2005. 74 stran.

Publikace analyzuje výsledky šetření názorů studentů VOŠ bezprostředně před ukončením studia, v rámci první fáze longitudinálního šetření, jehož další etapy proběhnou se stejnými respondenty po 3 a 6 letech. Výběr škol a respondentů byl proveden tak, aby byl reprezentativní z hlediska skupin oborů i míry nezaměstnanosti v jednotlivých okresech.

Publikace má, vedle úvodu, tři základní části s odlišnou strukturací přinášených informací. První část – kapitola 2 – přináší pohled na situaci absolventů VOŠ jako celku, pozornost je věnována zejména hodnocení úrovně získaného vzdělání a pracovních a studijních záměrů budoucích absolventů. Druhá

Kdybyste mohl svoji volbu zopakovat, vybrali byste si tento obor a školu znovu?

část – kapitola 3 – je věnována porovnání sledovaných jevů v jednotlivých skupinách oborů VOŠ. Tento komparativní pohled umožňuje odhalit specifika a problémy v jednotlivých skupinách oborů. Třetí část – kapitola 4 – obsahuje charakteristické profily jednotlivých sledovaných oborů nebo skupin oborů a umožňuje podrobný náhled na situaci v dané skupině oborů.

V rámci tematiky „Přejít absolventů“ byly dosud realizovány výzkumy absolventů učebních oborů, a to v závěru jejich studia a třetí rok po ukončení školní přípravy a rovněž první etapa výzkumu přechodu absolventů SOŠ. Byly tak získány důležité informace o vzdělávací cestě absolventů, jejich pracovních a studijních záměrech i připravenosti pro trh práce. Pozornost byla věnována i aktivitě studentů při hledání zaměstnání a jejich zájmu uplatnit se ve vystudovaném oboru. Výsledky dosud provedených šetření jsou k dispozici na www.nuov.cz.

Vojtěch, J. – Festová, J. – Sukup, R.: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v EU – 2004/05. 1. vydání. Praha, NÚOV 2005, 44 stran.

Publikace přináší informace o vývoji základní struktury středního a vyššího vzdělávání v České republice i v jednotlivých krajích. Další část je věnována vývoji struktury přijímaných žáků podle skupin oborů v odborném vzdělávání. Publikace sleduje a porovnává některé údaje o vzdělávání u nás a ve světě. Je osvětlováno i postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání České republiky se zeměmi EU a jinými

vyspělými státy. Závěrečná část je věnována strukturám zaměstnanosti, zejména ve zpracovatelském průmyslu, opět ve srovnání se zeměmi EU.

Doležalová, G.: Územní mobilita mladých lidí v souvislosti s pracovním uplatněním. 1. vydání. Praha, NÚOV 2005. 37 stran.

Publikace poskytuje informace o vyjížďce zaměstnaných za prací z obce bydliště do jiného kraje a o mezikrajské migraci z pracovních důvodů. Pozornost se ve studii zaměřuje na sledování vyjížďky za zaměstnáním podle věku, úrovně vzdělání, oboru vzdělání a podle profesní skladby. Druhá část studie se podrobněji věnuje problematice stěhování z pracovních důvodů mezi kraji České republiky podle věku a úrovně nejnvýše dosaženého vzdělání.

Výzkumná analýza se zaměřuje na mladé lidi do 30 let a v kapitole o vyjížďce za prací i v kapitole o stěhování z pracovních důvodů je jim věnovaná samostatná podkapitola (část).

Záměrem této analýzy byla i identifikace hlavních rysů a směrů prostorové mobility pracovních sil mezi kraji s ohledem na vývoj po roce 1990. Texty jsou doplněny grafickými a mapovými výstupy pro názornější přehled o intenzitě mobility.

Vývoj kvalifikačních požadavků ve skupinách příbuzných povolání

Od r. 1997 pracují při NÚOV z pověření MŠMT expertní skupiny, jejichž hlavním úkolem je sledovat vývoj kvalifikačních požadavků kladených na výkon povolání v daných oborech a potom 1. tento vývoj prognózovat, 2. vyvozovat z něho smysluplné závěry týkající se inovací vzdělávacích programů středních odborných škol i koncepce středoškolského odborného vzdělávání. V letech 1998–1999 publikovalo cca 20 oborových skupin prvních studie na toto téma. V roce 2005 bylo vydáno prvních 5 studií druhé vlny:

- **Ekonomika a podnikání.** Očekávaný vývoj ve skupinách příbuzných povolání. Zpracovala Dana Kočková. 1. vyd. Praha, NÚOV 2004. 48 s.
- **Gastronomie, hotelnictví a turismus.** Vývoj kvalifikačních požadavků ve skupinách příbuzných povolání. Zpracovala: ing. Taťána Vencovská. 1. vyd. Praha, NÚOV 2005. 56 s.

- **Informační služby.** Vývoj kvalifikačních požadavků ve skupinách příbuzných povolání. Zpracoval: ing. Lukáš Hula. 1. vyd. Praha, NÚOV 2005. 28 s.
- **Múzická umění (hudba a zpěv).** Vývoj kvalifikačních požadavků ve skupinách příbuzných povolání. Zpracoval: PhDr. Václav Dvořák. 1. vyd. Praha, NÚOV 2005. 2 sv. 80 + 65 s.
- **Obchod.** Vývoj kvalifikačních požadavků ve skupinách příbuzných povolání. Zpracovala: ing. Hana Hušáková. 1. vyd. Praha, NÚOV 2005. 36 s.

Státní těsnopisný ústav

Levová, J. – Valešová, I.: Dopisy bez předtištěných odvolacích údajů. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání 2005. 76 s.

V pořadí již třetí skriptum z obchodní korespondence se věnují osobním dopisům, právním písemnostem, interním (vnitropodnikovým) písemnostem, personálním písemnostem, dopisům fyzických osob právnickým osobám a dalším nezařazeným písemnostem. Na přiloženém CD jsou řešení zadaných úloh.

Levová, J. – Slavičková, M. – Valešová, I.: Korektura textu + sbírka úloh. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání 2005. 14 s.

Přestože dnes nejsou korekturní značky tolik rozšířené jako dříve, stále se v praxi používají a mnohé školy jim věnují trvalou pozornost. Skriptum jsou určena všem, kdo se chtějí naučit s nimi pracovat. Jsou doplněna CD s úlohami.

Systémové projekty

NSK

Evropský rámec kvalifikací (EQF) pro celoživotní učení. Zpracoval řešitelský tým projektu NSK na základě materiálu Evropské komise. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání červen 2005. 28 s.

NSK v Irsku a Skotsku a problémy s realizací koncepce celoživotního učení. Praha, NÚOV červen 2005. 20 s.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací. Informace o aktuálním stavu. Praha, NÚOV červenec 2005. 27 s.

Informace o kvalifikačních profilech v Nizozemsku. Praha, NÚOV srpen 2005. 36 s.

Úloha národních systémů kvalifikací v prosazování celoživotního učení. Výtah z mezinárodní syntetické zprávy OECD. Praha, NÚOV říjen 2005. 31 s.

Informace o evropských kvalifikačních systémech. Praha, NÚOV říjen 2005. 39 s.

Tvorba kvalifikačních standardů pro úplné a dílčí kvalifikace s využitím podkladů z ISTP. (Metodický materiál) Praha, NÚOV říjen 2005. 17 s.

Analýza kvalifikačních soustav Skotska a Anglie. Praha, NÚOV listopad 2005. 43 s.

Model sektorových rad. Praha, NÚOV listopad 2005. 19 s.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání. Praha, NÚOV listopad 2005. 27 s.

The development of the National qualifications framework (NQF) supporting links between initial and further education. A system project of the Ministry of Education, Youth and Sport (MŠMT). Prague, National institute of technical and vocational education November 2005.

Tvorba hodnotících standardů pro úplné a dílčí kvalifikace. (Metodický materiál) Praha, NÚOV prosinec 2005. 17 s.

Pilot S

Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU. Pracovní verze k ověřování v projektu Pilot S. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání 2005. 38 s.

Kvalita 1

Postup tvorby jednotného zadání závěrečné zkoušky ve školním roce 2005/2006. Metodická příručka. Zpracovala Romana Jezberová. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání listopad 2005. 27 s.

Zpráva o ověřování jednotného zadání závěrečné zkoušky ve školním roce 2004–2005. Zpracovala Dana Kočková. Praha, Národní ústav odborného vzdělávání listopad 2005. 27 s. 26 s.

Učební dokumenty

21-41-M/001	Hornictví a hornická geologie – hlubinné dobývání ložisek	Ondrejko
21-41-M/003	Užitá geologie	Ondrejko
21-42-M/001	Těžba a zpracování kamene	Ondrejko
26-42-M/001	Zařízení silnoproudé elektrotechniky	Hřešan
28-45-M/001	Technologie skla	Janošíková
29-42/M001	Analýza potravin	Husová
31-41-M/004	Textilní výroba a podnikatelství	Burešová
32-52-H/001	Brašnář	Janošíková
32-56-H/001	Sedlář	Janošíková
36-57-H/502	Stavební výroba	Vrabec
37-41-L/009	Operátor provozu a ekonomiky dopravy	Ondrejko
37-51-H/001	Manipulant poštovního provozu a přepravy	Hula
39-41-L/002	Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení budov	Langová
53-41-H/002	Ošetrovatel	Kratochvílová
53-41-J/004	Zubní instrumentárka	Kratochvílová
53-41-M/008	Nutriční asistent	Kratochvílová
53-43-M/005	Laboratorní asistent	Kratochvílová
53-44-M/007	Asistent zubního technika	Kratochvílová
53-44-M008	Ortoticko-protetický technik	Kratochvílová
63-51-J/001	Obchodní škola	Němcová
69-55-J/001	Charitativní služby – pečovatelské práce	Kašparová
75-41-J/002	Sociální činnost v prostředí etnických minorit	Kašparová
82-41-M/031	Uměleckořemeslná stavba varhan	Dlabolová

Rámcové vzdělávací programy (Pilot S)

Kód oboru (v nové soustavě oborů)	Název oboru vzdělání
2341M01	Strojírenství
2351H01	Strojní mechanik
2351H01	Strojní mechanik a strojník
2368H01	Automechanik
2641M01	Elektrotechnika
2651H01	Elektrikář
2844M01	Aplikovaná chemie
2953H01	Pekář
3158H01	Krejčí
3342M01	Nábytkářská a dřevařská výroba
3647M01	Stavebnictví
3667H01	Zedník
3669H01	Pokrývač
4141M01	Agropodnikání
4144M01	Zahradnictví
6341M02	Obchodní akademie
6542M01	Hotelnictví
6551H01	Kuchař-číšník
6641L01	Obchodník
6651H01	Prodavač
6843M01	Veřejnosprávní činnost
7842M01	Technické lyceum
7842M02	Ekonomické lyceum
8241M06	Výtvarné zpracování kovů a drahých kamenů
8251H03	Zlatník a klenotník

Činnost Státního těsnopisného ústavu byla vždy spjata s výukou grafických předmětů. V této tradici se ústav snaží pokračovat a nabízí odbornou pomoc zejména učitelům psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, obchodní korespondence, těsnopisu, elektronické komunikace a práce s textovými editory.

Odborná pomoc školám má formu odborných seminářů, publikací, výukových programů či textů k procvičování, jež vycházejí v časopise Rozhledy.

Státní těsnopisný ústav organizuje i kurzy psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou pro veřejnost a pro státní instituce pořádá odborně zaměřené semináře. Důležitou součástí aktivit je zajištění činnosti státních zkušebních komisařů pro státní zkoušky a podíl na organizaci mistrovství republiky v grafických disciplínách.

Mistrovství ČR v grafických disciplínách pro středoškoláky se tentokrát konalo v Sedlčanech

Odborné semináře

Odborné semináře pořádá STÚ vždy na jaře a na podzim a při jejich sestavování vychází z poptávky vyučujících grafických předmětů. V roce 2005 proběhly semináře zaměřené na internet a internetové bankovníctví, PowerPoint pro začátečníky, využití maker při soutěžích v korektuře textu a u státní zkoušky ze zpracování textu na počítači, obchodní korespondenci pro vyučující informatiky, tabulky u státní zkoušky pro úplné začátečníky a gramatické chyby u státní zkoušky. Na seminářích přednášeli i lektori z řad externistů. Celkem jedenácti seminářů se zúčastnilo 239 vyučujících.

Časopis Rozhledy

Časopis Rozhledy si získal příznivce tím, že na svých stránkách poskytuje učitelům i studentům materiály k procvičování potřebných dovedností. Lze tu najít texty pro opis i korekturu textu, pravopisné cvičení, zadání dopisů a tabulek jako přípravu pro státní zkoušky, cizojazyčný opis i dopis, wordprocessing, řešená zadání státních zkoušek z předchozího období i jednoduchá cvičení z opisu pro začátečníky. Úvodník seznamuje s tím, co se nového děje v těchto oblastech. Informuje tedy o soutěžích, státních zkouškách, seminářích i novinkách ve výpočetní technice.

Elektronická podoba časopisu včetně správných řešení jednotlivých cvičení jsou umístěny na webu NÚOV. Učitelé i studenti tak mají možnost pracovat i s touto verzí.

Podoba Rozhledů se od roku 1925, kdy vyšly poprvé, změnila a mění se stále podle požadavků vyučujících i v souvislosti s novinkami v jednotlivých oborech. V roce 2005 například přibyla rubrika Cizojazyčné písemnosti. Ve školním roce vychází vždy deset čísel Rozhledů a dva speciály. V roce 2005 činil náklad 15 500 výtisků, které odebírá zhruba 400 různých typů škol, tedy nejen obchodních akademií.

Publikace

STÚ se snaží podpořit vyučující grafických předmětů i publikacemi, které reagují na vývoj v oblasti ekonomické, politické, právní i informační. Předností našich příruček je to, že vždy obsahují kromě výkladu daného tématu i zcela nová, nikde nezveřejněná cvičení. To se týká i publikací, které vyšly v roce 2005. Dopisy bez předtištěných odvolacích údajů obsahují písemnosti osobní, právní, interní a personální a dopisy fyzických osob, jejich zpracování na PC a zadání k jednotlivým písemnostem. Korektura textu podle ČSN 88 0410 podává výklad k této soutěžní disciplíně, tj. korekturní značky a pravidla pro jejich používání, a opět obsahuje nové texty pro nácvik.

Publikace vycházejí v menším nákladu okolo 300 kusů a je o ně mezi vyučujícími zájem. Průběžně proto dochází k jejich dotisku. Pro rok 2006 plánujeme dvě publikace: Chyby u státní zkoušky a Gramatické chyby v obchodní korespondenci.

Státní zkoušky

V současné době mohou studenti vykonávat dvě státní zkoušky, které zajišťuje STÚ, a to státní zkoušku z kancelářského psaní, případně těsnopisu a státní zkoušku ze zpracování textu.

Zkouška z kancelářského psaní se skládá z opisu desetiřstovou hmatovou metodou při splnění určitých kritérií a zpracování obchodního dopisu podle normalizované úpravy a tabulky. V roce 2005 se pokusilo vykonat státní zkoušku 4 058 uchazečů, úspěšných jich bylo 3 359. Ukazuje se, že převážná většina škol už opustila psací stroje a přešla na počítače.

Zkoušku ze zpracování textu je možné skládat od roku 2004. Ověřuje dovednost psaní na klávesnici desetiřstovou hmatovou metodou, znalosti gramatiky českého jazyka, správné interpretace korekturních znamének a znalosti základních operací se soubory. Vše vyhodnocuje počítačový program. V roce 2005 došlo k nárůstu zájmu a přihlásilo se 582 uchazečů o tuto zkoušku, 35 z nich ji nesložilo.

Soutěže

Nedílnou součástí činnosti STÚ je i spoluúčast při organizování soutěží. Asi největší z nich je mistrovství republiky v grafických disciplínách pro středoškoláky, kde vystupuje jako organizátor a koordinátor dílčích soutěží. V roce 2005 se uskutečnil již třináctý ročník, jehož celostátní kolo se konalo v Sedlčanech za podpory tamního gymnázia a obchodní akademie a občanského sdružení Interinfo. Všechna zadání tvořili pracovníci STÚ. Novinkou byla nahrávka těsnopisného diktátu rozesílaná těm školám, kde se v těsnopisu soutěžilo, na audiokazetě a mailem ve formátu *.mp3. Studenti soutěžili v opisu textu, korektuře textu, těsnopisu a wordprocessingu.

STÚ se podílí i na jiných soutěžích menšího rozsahu, a to metodicky nebo personálně. Příkladem takových soutěží je Krupkorektura na OA Krupkovo náměstí, Kollárův beránek na VOŠE a OA Kollárova, Státnice nanečisto na EA Neveklov či mistrovství ČR ve zpracování textů pořádané sdružením Interinfo. Významnou událostí bylo v roce 2005 též mistrovství světa v grafických disciplínách ve Vídni. STÚ připravila pro naše závodníky text na opis a korekturu textu a měla svého zástupce v mezinárodní jury.

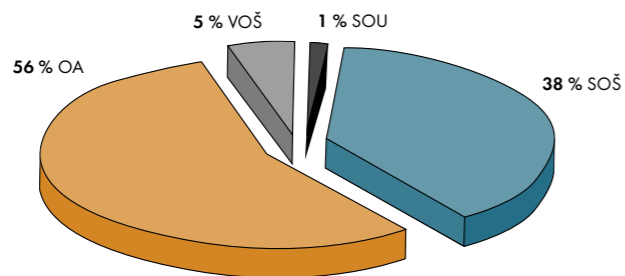
Státní těsnopisný ústav podporuje organizování soutěží a nabízí školám pomoc při jejich realizaci. Studenti si při soutěžích totiž mohou nejen poměřit své dovednosti a schopnosti se studenty z jiných škol či krajů, ale mohou také získat a předávat si nové zkušenosti.

Fiktivní firmy zakládají žáci vyšších ročníků škol středních škol převážně s ekonomickým zaměřením. Centrum fiktivních firem pro ně simuluje činnosti živnostenského úřadu, obchodního rejstříku, finančního úřadu, zdravotní a sociální pojišťovny, centrální banky a centrálního dodavatele. CEFIF slouží také jako zdroj informací pro vznikající firmy a umožňuje jim zapojení do trhu fiktivních firem v České republice i v zahraničí.

CEFIF evidoval k 31. 12. 2005 239 plně pracujících fiktivních firem na 86 školách. Další 94 fiktivních firem je v evidenci vedeno jako neaktivní. V porovnání s rokem 2004 došlo k poklesu o 34 fiktivních firem a 11 škol. Tento vývoj ve statistice byl způsoben poklesem počtu neaktivních fiktivních firem (resp. neaktivních škol), které nepracovaly více jak dva roky a tudíž byly v souladu s živnostenským zákonem vymazány z moci úřední. Za neaktivní je považována každá fiktivní firma, která ve školním roce nemá žáky, ale ponechává si své obchodní jméno pro případné další zájemce.

Zastoupení jednotlivých škol ukazuje graf. Majoritní zastoupení patří školám, jež vyučují obor vzdělání 63-41-M/04 Obchodní akademie. Tyto školy mají více než padesátiprocentní zastoupení v počtu škol, a skoro dvoutřetinové v počtu firem. Do této skupiny jsou zahrnuty i soukromé obchodní akademie a školy, které vedle oboru vzdělání 63-41-M/04 Obchodní akademie vyučují i jiné obory. Stále více však pozorujeme zájem ze škol, které vyučují i jiné obory vzdělání. V roce 2005 jsme zaznamenali více zájemců o založení fiktivní firmy, kteří nevyučovali obor vzdělání 63-41-M/04 Obchodní akademie, než těch, kteří ho vyučovali. Jedná se např. o hotelové školy, dopravní školy, průmyslové školy apod. (Např. v SOU a OU Zábřeh na Moravě pracují dvě fiktivní firmy, které zákazům umožňují vyzkoušet si založení živnosti. Z důvodu nižší hodinové dotace ekonomických předmětů tamní fiktivní firmy obchodují méně, nicméně se zúčastňují i regionálních veletrhů fiktivních firem.)

Poměrné zastoupení dle typu školy

Fiktivní firma může hrát i roli integrující. Členem sítě CEFIF (bez nutnosti platit členské poplatky, protože jsme si vědomi přínosu, jaký má výuka ve fiktivní firmě pro handicapované žáky) je též OA, OŠ a PrŠ pro tělesně postiženou mládež v Janských Lázních, kde velmi dobře pracují tři fiktivní firmy. Dalším příkladem integrace je i spoluúčast žáků z Jedličkova ústavu na pořádání Mezinárodního veletrhu studentských firem v Praze.

CEFIF přidruženým členem EUROOPEN, organizace sdružující centra fiktivních firem ze 30 zemí světa (dalších pět zemí je čekateli). Celkově EUROOPEN sdružuje přes 5000 fiktivních firem. Členství je nutným předpokladem mezinárodní spolupráce.

CEFIF se také podílel na projektu Minicompanies in secondary education (Malé podniky ve středoškolském vzdělávání), který vypsala Evropská komise. Cílem projektu bylo identifikovat v každé zapojené zemi případy dobré praxe fungujících programů, které napomáhají rozvoji odborných kompetencí potřebných k podnikání, a podpořit na evropské úrovni jejich rozvoj a využívání. V centru zájmu projektu byly tzv. malé podniky (studentské podniky), které buď formou skutečné ekonomické aktivity nebo simulovaně zakládají studenti středních odborných škol. Podporou těchto programů by měl projekt přispět k naplňování cílů obsažených v dokumentu Evropské komise Vzdělávání a odborná příprava v Evropě: různé systémy, společné cíle do roku 2010, v němž je jako jeden ze třinácti cílů uvedeno i rozvíjení podnikatelského myšlení.

V roce 2005 proběhlo v ČR devět regionálních a jeden mezinárodní veletrh fiktivních firem. Mezinárodní veletrh se konal na pražském Výstavišti za účasti 146 firem ze 7 zemí (ČR, Belgie, Finsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko). Pořadatelem byla fiktivní firma Antre, s. r. o. z OA Heroldovy sady, Praha 10 ve spolupráci s Jedličkovým ústavem. Veletrhu se jako hosté pravidelně zúčastňují zástupci z MŠMT, odboru 23, zahájila ho paní ministryně Buzková.

V roce 2005 zorganizoval CEFIF celkem tři semináře pro učitele fiktivních firem. První byl věnován problematice hodnocení žáků ve fiktivní firmě a uskutečnil se v červnu v Praze. Jeho lektorem byl bývalý vedoucí CEFIF a vysokoškolský pedagog Doc. Ing. Miloslav Rotport, CSc. Další dva semináře se uskutečnily na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. První z nich byl taktéž v červnu v Brně a druhý v prosinci v Praze. Tyto semináře byly pedagogy vítány jako možnost vyměnit si názory a zkušenosti a pohovořit si s pracovníky centrály i mimo prostředí regionálních veletrhů, kterých se ne všichni pedagogové se svými firmami mohou zúčastnit. O pořádání diskusních seminářů projevíly zájem i další regiony.

Fakt, že se NÚOV začal od poloviny roku 2005 věnovat řešení systémových projektů financovaných z Evropského sociálního fondu a rozpočtu ČR, není ani trochu náhodný. Projekty totiž logicky navazují na předcházející činnost ústavu a peníze z evropských fondů umožnily, aby se řada velmi potřebných věcí začala připravovat rychleji a v širším měřítku. Platí to o pilotním ověřování školních vzdělávacích programů, které v malé míře začalo již v letech 2002 – 2003 v projektu POSUN. Nový systémový projekt **PILOT S** ovšem dovolil podstatně rozšířit počet škol a oborů, v nichž se nové kurikulární dokumenty zkoušejí, a získat tak zkušenosti potřebné pro jejich zavedení do všech škol. Průběh projektu PILOT S bude mít vliv i na definitivní podobu rámcových vzdělávacích programů, jejichž tvorba patří k nejpodstatnějším dlouhodobým úkolům NÚOV. Také nové pojetí závěrečných zkoušek pro tříleté učební obory začalo krystalizovat už před několika lety. Projekt **KVALITA I – Nová závěrečná zkouška** však dává možnost postupně vytvořit a prakticky vyzkoušet jednotná zadání v tak velkém rozsahu, že tím bude připraveno jejich celoplošné uplatnění. Systémovému projektu **UNIV** zase předcházelo zřízení center vzdělanosti ve dvou krajích ČR (projekty KRAJ a CVLK). UNIV tuto aktivitu rozšířil na dalších šest krajů a navíc se v jeho rámci také vyzkouší nový způsob uznávání kvalifikací. Při vytváření nového informačního systému ISA v rámci projektu **VIP Kariéra** je využívána současná databáze NÚOV o školách i oborech a zkušenosti z dosavadní poradenské činnosti. Tento projekt by měl přispět k podstatnému zlepšení kvality kariérového poradenství i vzdělávání ve školách. Jediným opravdu novým prvkem mezi systémovými projekty je tvorba **Národní soustavy kvalifikací**, která souvisí se snahou EU zvýšit transparentnost informací o výsledcích vzdělávání a učení a zjednodušit uznávání těchto výsledků. Jednotlivé systémové projekty jsou kromě toho koncipovány tak, aby na sebe navazovaly a vzájemně využívaly toho, co v jejich rámci vznikne. Například na tvorbě hodnotících standardů se podílí NSK, UNIV a Kvalita I – NZZ. Tyto standardy budou závazné při koncipování jednotných zadání závěrečných zkoušek a zároveň také při vyvíjení nového způsobu uznávání výsledků vzdělávání. Ve svém celku by systémové projekty ESF, které řeší NÚOV, měly nemálo přispět k modernizaci českého odborného vzdělávání. Významný bude i jejich přínos ke zlepšení systému hodnocení škol i žáků a k rozšíření celoživotního vzdělávání.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání

Projekt se začal řešit v dubnu 2005, ukončen bude v roce 2008.

Cílem NSK je vytvořit systémové prostředí, které bude podporovat:

- srovnatelnost výsledků učení dosažených různými formami učení a vzdělávání, což umožní uznávání skutečných znalostí a dovedností nezávisle na formách učení a vzdělávání
- přenos požadavků světa práce do vzdělávání
- veřejnou informovanost o všech celostátně uznávaných kvalifikacích
- srovnatelnost kvalifikačních úrovní v ČR a v EU.

Národní soustavou kvalifikací se rozumí veřejně přístupný registr všech úplných a dílčích kvalifikací potvrzovaných, rozlišovaných a uznávaných na území České republiky. NSK vzniká v souladu s připravovaným zákonem o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a jejím cílem je uvést tento zákon v život.

Vývoj koncepčního řešení pojetí a struktury NSK vycházel ze zahraničních modelů a zkušeností, z vývoje přípravy a projednávání zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a v závěru roku významným způsobem také ze zkušeností s již probíhající tvorbou standardů kvalifikací. Nezbytným východiskem proto byla obsáhlá série materiálů popisujících problematiku související s NSK, jak je řešená ve vybraných evropských zemích, které mají největší zkušenosti s kvalifikačními systémy založenými na uznávání výsledků učení, i v Evropské unii jako celku (viz přehled ediční činnosti).

S pojetím a obsahem NSK úzce souvisí struktura oborů vzdělání. Pracovní návrh připravený a opakovaně diskutovaný v projektovém týmu se následně stal součástí celkového návrhu nové soustavy oborů vzdělání. V rámci projektu NSK pak byl využit jako východisko pro tvorbu kvalifikačních standardů.

Další práce a diskuse k pojetí a struktuře NSK byly tematicky směřované do několika obsahových okruhů, kterými byly zejména funkce a vztahy jednotlivých prvků NSK, kvalifikační úrovně NSK, pojetí úplných a dílčích kvalifikací – jejich vztahy a možnosti skládání, kvalifikační standardy (obsah a metody tvorby), hodnotící standardy (obsah a metody tvorby), ověřování možných činností sektorových rad.

V návaznosti na to byl zpracován metodický postup tvorby kvalifikačních standardů a kritérií hodnotících standardů s tím, že bude dále korigován, precizován a rozšiřován o metodická doporučení, kritéria a další aspekty na základě vyhodnocení zkušeností zpracovatelů a výsledků jejich práce.

V návaznosti na zpracovaný metodický postup proběhla v průběhu října až prosince série školicích a konzultačních seminářů pro zpracovatele kvalifikačních standardů (zpracovatelské dvojice tvořili garant NÚOV a zástupce světa práce doporučený spolupracující firmou Trexima, který zastupoval určitý profesní nebo zaměstnavatelský svaz či obdobný subjekt).

V průběhu října byla zahájena tvorba kvalifikačních standardů. Ke konci roku byly zpracovány první verze kvalifikačních standardů pro 25 úplných kvalifikací a pro 110 dílčích kvalifikací. Tvorbě kvalifikačních standardů předchází vymezení dílčích kvalifikací a jejich vztahu k úplným kvalifikacím. Souběžně s tvorbou kvalifikačních standardů byla vytvářena i kritéria pro ověřování jednotlivých kompetencí, která se stala základem budoucích hodnotících standardů.

Mezitím se ve spolupráci se zástupci projektového týmu UNIV a Kvalita1 začalo pracovat na metodickém postupu tvorby hodnotících standardů, který byl dokončen v prosinci a podle něhož byly ještě do konce roku zpracovány tři pilotní hodnotící standardy.

V závěru roku byla práce soustředěna na zpracování již komplexního materiálu „Návrh pojetí a struktury NSK“, který v sobě integroval jak výsledky dosavadních dílčích materiálů a diskusí, tak zpětnou vazbu z již zahájené tvorby kvalifikačních standardů a zejména z vymezení dílčích kvalifikací a jejich vazeb s úplnými kvalifikacemi.

Tak zvaným dodavatelem projektu se stala na základě výběrového řízení Trexima, spol. s r. o. a k 1. 9. 2005 s ní byla podepsána příslušná smlouva. Od té doby se podílí na tvorbě standardů prostřednictvím zapojování zástupců světa práce, na zpracovávání koncepčních a metodických materiálů a na řešení všech koncepčních a metodických problémů. Jejím nejvýznamnějším přínosem bude informační systém NSK, který bude na internetu k dispozici všem zájemcům z řad odborníků i široké veřejnosti.

Více informací: www.nsk.nuov.cz

Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných SOŠ a SOU

(oficiální název) je jedním ze systémových projektů MŠMT, na jehož řešení se NÚOV výrazně podílí. Obecným cílem tohoto projektu je podpora zavádění kurikulární reformy v odborném školství, tj. získat poznatky potřebné pro plošné zavedení dvoustupňové tvorby kurikula a přípravu škol na vytvoření vlastních školních vzdělávacích programů (ŠVP) podle rámcových vzdělávacích programů (RVP).

Projekt byl zahájen v červnu 2005 a potrvá do roku 2008. Výstupem projektu budou pilotní ŠVP pro 24 oborů vzdělání, metodika tvorby ŠVP, sborník příkladů dobré praxe, doporučení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na tvorbu ŠVP. ŠVP jsou vytvářeny pro 10 učebních oborů vzdělání – kategorie H a 14 maturitních – kategorie M, ve kterých se vzdělává 52 % žáků SOŠ a SOU. Každá pilotní škola připravuje 1–5 ŠVP, celkem bude vytvořeno 52 pilotních ŠVP, podle kterých bude ve školním roce 2006–2007 zahájena výuka a jejich ověřování. Zkušenosti z projektu a jeho výsledky budou využity pro dopracování RVP a metodiky tvorby ŠVP a pro podporu dalších škol při zpracování školních vzdělávacích programů.

Do projektu Pilot S je zapojeno 30 SOŠ a SOU z celé ČR (kromě hl. m. Prahy, která má jiný způsob čerpání podpory z fondů EU), které byly vybrány řídicím výborem projektu na základě jejich přihlášky a doporučení kraje jako zřizovatele. Pilotní školy se podílejí na všech plánovaných aktivitách, avšak jejich hlavní přínos a těžiště práce je ve zpracování školních vzdělávacích programů a ověření jejich funkčnosti v praxi. Kromě škol jsou do projektu zapojeni také sociální partneři, které si školy zvolily. Předpokládá se, že zapojení sociálních partnerů do tvorby školních vzdělávacích programů přispěje ke zkvalitnění samotných ŠVP a jejich realizace (např. vytvořením lepších podmínek pro odborné, zejména praktické vyučování) a ve svých důsledcích k lepšímu uplatnění absolventů na trhu práce, zvláště v regionu.

Řešení projektu v roce 2005 zahrnovalo:

- Přípravu pedagogických kolektivů pilotních škol na kurikulární reformu a na tvorbu ŠVP formou vzdělávacích seminářů, které předcházely zahájení prací na ŠVP. V období červen – říjen se uskutečnilo 36 seminářů věnovaných otázkám modernizace vzdělávání, cílům a nástrojům kurikulární reformy, postupům transformace RVP do ŠVP, dovednostem týmové práce. Zúčastnilo se jich na 600 pedagogů. Semináře obsahově zajišťovali pracovníci NÚOV (celkem 35) spolu s externími lektory. Na podporu vzdělávání byly připraveny studijní texty a další materiály. Další vzdělávací semináře se uskutečnily v rámci aktivit č. 2 – Spolupráce se sociálními partnery v regionu a č. 3 – Evaluace práce školy.
- Analýzu trhu práce v regionu z hlediska uplatnitelnosti absolventů dané školy a požadavků sociálních partnerů na vzdělávání v daném oboru. Na řešení tohoto úkolu se podíleli také sociální partneři (2 na jeden ŠVP), které si škola zvolila a se kterými hodlá spolupracovat i v dalším období. Vlastní analýze předcházely odborné semináře a instruktáže k řešení úkolu. Získané poznatky slouží pilotním školám jako východisko pro koncepci odborného vzdělávání ve vyučovaných oborech a školních vzdělávacích programech. Výstupem je 30 školních studií.
- Analýzu a hodnocení dosavadní práce školy jako východiska pro tvorbu a následnou realizaci ŠVP. Výstupem jsou sebeevaluační studie, které zpracovaly školy po vstupním proškolení k tomuto tématu. Jejich cílem je ujasnit si a vymezit priority, na které se škola chce zaměřit a které chce zohlednit ve svých školních vzdělávacích programech.
- Tvorbu pracovních verzí školních vzdělávacích programů pod odborným metodologickým vedením pracovníků NÚOV (termín dokončení pracovních verzí je leden 2006, práce budou pokračovat až do června 2006). ŠVP jsou zpracovávány podle předem připravených RVP a podle Metodiky tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU, jejíž pilotní verze se v projektu ověřuje. Zahájení prací na ŠVP předcházely výše uvedené semináře. V listopadu – prosinci proběhly desítky dalších seminářů školních pracovních týmů a konzultací s pracovníky NÚOV.

Soustavná pozornost byla věnována propagaci projektu Pilot S: Byly vytvořeny vlastní webové stránky projektu (www.pilots.nuov.cz), informace o projektu jsou i na webových stránkách MŠMT a NÚOV. Sdělení o projektu se objevila v celostátních i regionálních médiích a odborném tisku (celkem 14 článků, 1 rozhlasové a 1 televizní vysílání), na různých konferencích a jednáních.

Kvalita I – nová závěrečná zkouška

Kvalita I je zkrácený název pro systémový projekt **Vytvoření systému externího monitorování a hodnocení včetně zřízení Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání**. Projekt se realizuje v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v prioritě 3.3 Rozvoj celoživotního učení, pod opatřením 3.3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů vzdělávání. Obecným cílem projektu je nastavit komplexní systém externího monitorování a hodnocení vzdělávání v ČR. Systémový projekt KVALITA I řídí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor 20. Partneři projektu jsou Ústav pro informace ve vzdělávání a Národní ústav odborného vzdělávání.

Úkolem NÚOV v části Kvalita I – nová závěrečná zkouška je navrhnout koncepci nové závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem a připravit podmínky pro její realizaci. V letech 2004/2005 až 2007/2008 bude NÚOV řídit a koordinovat tvorbu jednotných zadání v řešitelských oborových týmech, organizovat ověřování na pilotních školách, zjišťovat a vyhodnocovat výsledky ověřování.

Nová závěrečná zkouška je založená na jednotném (společném) zadání pro obor vzdělání, které vzniká na základě spolupráce škol, zaměstnavatelů a odborných pracovníků NÚOV. Jednotné zadání závěrečné zkoušky bylo poprvé ověřováno ve třech oborech vzdělání ve školním roce 2003/2004 a setkal se s příznivým ohlasem jak ze strany škol, tak sociálních partnerů. Schválením systémového projektu Kvalita I v roce 2005 se otevřela mimořádná příležitost pro komplexní vyhodnocení dosavadních zkušeností a návrh systémových řešení, která by přinesla dlouhodobý efekt v celoplošném měřítku.

V červnu 2005 proběhly závěrečné zkoušky podle jednotného zadání v osmi oborech vzdělání na 80 školách (ve 112 školoborech), kde se jich zúčastnilo cca 2 500 žáků. Ve školním roce 2005/2006 se budou ověřovat jednotná zadání pro 19 oborů vzdělání a počet školoborů a žáků se zhruba zdvojnásobí.

Ve školním roce 2007/2008, kdy bude projekt uzavřen, bude nová závěrečná zkouška pilotně ověřena ve všech oborech vzdělání s výučním listem nové soustavy oborů (cca 60).

V návaznosti na červnové pilotní ověřování byly dotazníkovým šetřením zjišťovány názory pedagogů pilotních škol a odborníků z praxe. Přínos jednotného zadání závěrečné zkoušky spočívá především ve:

- vyšší objektivitě hodnocení a výstupů;
- větší transparentnosti výsledků vzdělávání v ČR;
- sjednocení hodnocení mezi žáky ve škole a mezi školami v oboru;
- zvyšování úrovně vzájemné komunikace a výměny zkušeností mezi školami, s NÚOV a se zaměstnavateli;
- zkvalitnění obsahu jednotlivých zkoušek a komplexnějším ověřování vědomostí a dovedností žáků;
- zpětném vlivu jednotného zadání závěrečné zkoušky na kvalitu výuky ve školách a na jejich vybavení;
- zvýšení spolupráce a odpovědného přístupu pedagogického sboru při přípravě závěrečné zkoušky;
- posílení prestiže závěrečné zkoušky jak ve školách, tak i směrem k zaměstnavatelské sféře a rodičům;
- možnosti ověřit si schopnost školy dosáhnout úrovně společných požadavků v oboru a porovnání s ostatními školami;
- zvýšení motivace a odpovědnosti žáků při přípravě na závěrečnou zkoušku atd.

Dne 22. 11. 2005 se uskutečnilo slavnostní zahájení nového školního roku v projektu Kvalita I – nová závěrečná zkouška. Semináře se zúčastnili zástupci škol, odborníků z praxe, MŠMT, ČŠI, manažeři projektu a odborná veřejnost. V prosinci zahájilo práci 19 řešitelských týmů na tvorbě jednotných zadání pro závěrečné zkoušky v roce 2005/2006.

Více informací: www.kvalita1.nuov.cz.

Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé

Projekt se začal řešit v srpnu 2005, ukončen bude v roce 2008. Jeho cílem je jednak podpora poskytování dalšího vzdělávání odbornými školami, jednak rozšíření nabídky dalšího vzdělávání o mechanismy umožňující uznávání výsledků předchozího učení (tj. neformálního vzdělávání a informálního učení). V rámci projektu budou v 6 krajích vytvořeny sítě škol, které se zaměří na poskytování dalšího vzdělávání. Jde o kraje: Ústecký, Jihočeský, Karlovarský, Pardubický, Olomoucký a Zlínský. V dalších dvou krajích, ve kterých již takové sítě byly vytvořeny, tj. v kraji Moravskoslezském a Libereckém, bude pozornost v počátečních dvou letech projektu soustředěna na problematiku uznávání výsledků předchozího učení. Od zahájení projektu do konce roku 2005 byla pozornost věnována především zevrubnému seznámení s cíli a aktivitami projektu, manažeři projektu prezentovali projekt pedagogickým pracovníkům všech 66 zapojených škol, pracovníkům krajských úřadů a radám pro rozvoj lidských zdrojů. Projekt byl prezentován i v podvýboru pro předškolní, základní a střední vzdělávání Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu ČR a v podvýboru pro školství Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny ČR.

Další zahájené aktivity projektu pak směřovaly k přípravě hodnoticích standardů a k posouzení podmínek škol pro potřeby dalšího vzdělávání. Společně se systémovým projektem Národní soustava kvalifikací byla připravena metodika tvorby hodnoticích standardů. Současně byla zahájena příprava seminářů směřujících k rozvoji těch profesních kompetencí pedagogických pracovníků zapojených škol, které jsou potřebné pro úspěšnou realizaci dalšího vzdělávání.

Více informací: www.univ.nuov.cz

Vzdělávání – Informace – Poradenství – VIP Kariéra

Cílem systémového projektu VIP Kariéra, jehož partnery v realizaci jsou Národní ústav odborného vzdělávání a Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, je zajistit informační, metodickou a vzdělávací podporu kariérového poradenství a vzdělávání realizovaného ve školách.

V rámci projektu vybuduje NÚOV integrovaný **Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce (ISA)**, který bude zájemcům o vzdělávání poskytovat informace nejen o vzdělávací nabídce škol a oborech odborného vzdělávání, ale i o trhu práce, dobrém či problematickém uplatnění absolventů škol. Součástí ISA bude rovněž **predikační informační subsystém**, určený pro žáky, kteří mají problémy během studia. Subsystém bude využíván žáky, výchovnými – kariérovými poradci a učiteli středních škol jako nástroj informační podpory při řešení problémů předčasných odchodů ze vzdělávání.

Integrojícím prvkem ISA bude **multimediální průvodce**, který žákům základních škol pomůže s jednotlivými kroky volby povolání a vzdělávací dráhy. V roce 2005 byly vytvořeny podklady pro scénář multimediálního průvodce vycházející z vymezení kompetencí žáka nezbytných pro kariérové rozhodování. Multimediální průvodce zpřístupní audiovizuální scény z reálného pracovního prostředí, které žákům umožní vytvořit si představu o světě práce. K upevnování a dalšímu rozvíjení získaných znalostí a dovedností budou sloužit dialogy a soubory otázek s různými variantami odpovědí, které budou navazovat na ucelené bloky scén a budou mít za cíl vést žáka k **přemýšlení o vlastních představách, zájmech a předpokladech pro různá profesní uplatnění** a uvědomění si faktorů a kritérií, která jsou pro jejich volbu důležitá. Multimediální průvodce bude vybaven textovou částí pro navigaci uživatele systémem, pro zobecnění obsahu scén a dialogu do poznatků podstatných pro kariérové rozhodování. Významnou přidanou

hodnotou tohoto produktu by měla být jeho uživatelská vstřícnost, která by měla být podpořena využitím moderní audiovizuální techniky.

Vzdělávání učitelů

Systémový projekt VIP Kariéra poskytne výchovným poradcům a učitelům témat Volby povolání a Úvodu do světa práce možnost připravovat se pro výuku a poradenské služby formou e-learningu prostřednictvím internetového prohlížeče. Jednou z komponent projektu řešených NÚOV je vytvoření systému e-learningového dalšího vzdělávání s názvem **eKariéra**.

E-learningová forma studia představuje pro učitele unikátní příležitost studovat problematiku kariérového poradenství individuálně, bezplatně a bez absencí ve škole. Obsah vzdělávání je rozdělen do deseti navazujících studijních modulů. Učitelé tak získají nové odborné kompetence pro výkon kariérového poradenství na školách. Nepřímým, ale významným vedlejším výstupem použité e-learningové formy vzdělávání je i zlepšení znalostí práce na PC a informační gramotnosti. Studujícím pedagogům budou pomáhat tutoři, tedy odborníci, kteří je didakticky povedou a prostřednictvím diskusního fóra či on-line poradny vyřeší případné komplikace. Kurzy budou probíhat od začátku března 2006 do června 2008.

Dospělí musí najít důvod, aby se učili

Hospodářské noviny, 21. 4. 2005, str. 2

Pro vzdělávací systém je to přelom, hodnotí zákon o dalším vzdělávání jeho autoři. Přesto jeden z nich, ředitel Národního ústavu odborného vzdělávání Miroslav Procházka dodává: „Je to jen první krok.“

Zákon umožňuje získat státem uznané vzdělání bez školní docházky. Otevírá tím možnost, aby své vzdělání formalizovali šikovní zedníci, řezníci či další, kteří si osvojili profesi v rodinné firmě. Totéž mohou na vyšší vzdělávací úrovni udělat lidé, kteří absolvovali dílčí profesní kursy jako manažeři nebo finanční experti. Dává také šanci rozšířit rekvalifikace nezaměstnaných.

Změna zákona, která otevře strnulý systém, přesto nestačí.

„Nejvíc ze všeho se dnes musíme soustředit na to, jak lidi ke vzdělávání motivovat,“ vysvětluje Procházka. Podle studií OECD musí každý zájemce o studium překonat ekonomické bloky. Hlavní z nich není cena kurzu, ale fakt, že během studia utíká výdělek. Procházka míní, že blok částečně odstraní už samotné zavedení systému. Lidé rychle pochopí, že se otevírá cesta, jak získat kvalifikaci jednodušším způsobem: „Lepší je chodit do práce a zaplatit pár tisíc za odborný kurs, než strávit celý rok ve škole.“

Rady a zkoušky

Provoz nového systému autoři popisují na příkladu nezaměstnaného průvodčího. Dostaví se na pracovní úřad, tam ale na něj budou připraveni lépe než dosud. Nabídnou mu tzv. bilanční diagnózu, při které zjistí, co nezaměstnaný průvodčí vlastně umí, jaké má vlohy a v čem se může zdokonalit. Výsledkem bude návrh, jak získat novou a na trhu práce žádanou kvalifikaci s co nejmenší námahou. Budou mít k dispozici seznam škol, které novou kvalifikaci nabízejí.

Podobný systém poradenských služeb přitom budou moci využívat ti, kteří si uvědomí, že na současném pracovišti nemají velkou perspektivu, případně když budou chtít zkusit něco nového. Ovšem i taková změna bude stát úředníky a experty hodně práce.

Zřejmě největším úskalím pro pracovníky státních úřadů bude příprava Národního systému kvalifikací. Zjednodušeně řečeno, půjde o knihovnu, která bude obsahovat popisy schopností, které si musí osvojit žadatel

o státní zkoušku v různých oborech, například truhlář nebo zdravotní sestra.

Státem popsaná kvalifikace bude obsahovat i standardy, podle kterých by měli státem pověřeni hodnotitelé zkoušet.

„Seznam kvalifikací je nutný, aby každý mohl požádat o zkoušku ve vybraném oboru. Něco takového nebylo dnes možné. Člověk mohl nejvýš žádat ředitele školy o přijetí do vyššího ročníku. Neměl ale na přijetí právo,“ vysvětluje Procházka důvody, proč vytvářet složité dokumenty.

Systém bude obsahovat i rozdělení jedné kvalifikace na několik podoborů.

Odbornost pak může zájemce získat jejich skládáním.

Co musí umět učni, o tom rozhodne stát

Aktuálně.cz, 8. 12. 2005

Praha – Podobně jako chce stát jednotnými maturitami garantovat, aby absolventi středních škol měli v hlavách stejné minimální znalosti, připravuje jednotné zkoušky i pro učně.

Ti by se závěrečným zkouškám v nové podobě mohli podrobovat už za tři roky.

„Změna ve způsobu závěrečných zkoušek je potřebná,“ píše se v podkladové zprávě k projektu Kvalita, v jehož rámci se nový model přezkušování učňů připravuje. „Dosavadní praxe není vyhovující. Školy si samy určují obsah zkoušek, a proto se jejich náročnost může dosti podstatně lišit.“ Jinými slovy – zaměstnavatelé dnes nemají jistotu, co například vlastně umí čerstvá absolventka oboru „cukrář“.

Zaměstnavatelé vůbec mají mít v podobě nového zkoušení učňů velké slovo.

„Právě vyučení nejčastěji figurují mezi nezaměstnanými. Proto jsme se spojili i s lidmi z praxe, kteří se na inovaci zkoušek podílejí,“ říká Dana Kočková z Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV), který je garantem projektu. „Věříme, že nová závěrečná zkouška přispěje k jejich lepší uplatnitelnosti na trhu práce.“

Firmy musí vědět, co učni ovládají

Podstatou nových zkoušek je jednotné zadání, na němž se musejí shodnout pedagogové, zástupci zaměstnavatelů a specialisté z NÚOV. Tyto „řešitelské“ týmy musí stanovit, jaké je minimum odborných znalostí

a praktických dovedností, které by každý vyučený pro daný obor měl mít.

V NÚOV zatím vzniká zadání pro devatenáct oborů. „Zájem mezi školami zapojit se je ovšem enormní. Prakticky jsme se dosud neseťkali s odmítáním či kritikou,“ upozorňuje Kočková.

Za pravdu jí dává například Pavel Toman, ředitel Integrované střední školy stavební a učiliště v Jihlavě. Jeho škola se do projektu Kvalita I zapojila v oboru umělecký truhlář.

„Samozřejmě, učitelům přibylo práce. Mají hodně porad, vedou debaty i s dalšími školami, kde se tento obor učí, dohadují se podmínky,“ říká Toman. „Přesto se shodují, že je to jednoznačně cesta dobrým směrem. Teď jsou opravdu rozdíly mezi školami veliké. Úroveň požadavků se liší místo od místa.“

Kdo udělá nejhezčí dort?

S novou zkouškou v praxi pak mají zkušenost například na Středním odborném učilišti obchodu a služeb na pražském Černém Mostě. Škola se do pilotní fáze projektu zapojila už loni.

„Nejtěžší pro naše učně byly jednoznačně jazykové zkoušky,“ říká ředitelka učiliště Zdeňka Matoušová.

I v této části se totiž mění nároky. Doposud bylo jazykové vzdělávání na učilištích okrajovou záležitostí. Jenže právě jazyky a znalost výpočetní techniky jsou dnes klíčové pro uplatnění na trhu práce. „Zjistili jsme, že už nestačí věnovat se angličtině všeobecně. Je nutné, aby učitelé více cvičili odbornou terminologii. Právě to také jazyková zkouška vyžaduje,“ doplňuje Matoušová.

Jednotná praktická zkouška má pak – třeba pro obor cukrář – prozatím podobu pětadvaceti losovatelných položek.

Učeň či učnice si vylosují dva výrobky a mají sedm hodin na to, aby je připravili – včetně zdobení. „Vylosují si špičku, věneček, štafetku... a pak se hotový výrobek hodnotí podle předem daných kritérií.“

Kromě toho musí při písemné zkoušce provést náčrtek – například slavnostního dortu, sepsat jeho recepturu a dort i vyrobit. Opět je předem stanoveno, podle jakých hledisek se udělejí body.

Není hodnocení – ať již dortu, nebo kování – subjektivní? Dana Kočková z NÚOV věří, že vkus pedagogů nebude výuční list ovlivňovat. „Existuje jasná představa, co by absolvent kterého oboru měl umět. Jsou to objektivní kritéria, která lze převést na body,“ věří.

Pilotní ověřování zkoušek je naplánováno do roku 2008. Do té doby bude stát nejméně 30 milionů korun. Část peněz jde z rozpočtu ministerstva školství, na část se podařilo získat peníze z evropských fondů.

Nejlíp se uplatní zdravotnice

Mladá fronta DNES, 25. 2. 2005

Praha – Pondělí je poslední den, kdy mohou děti podávat přihlášky do prvního kola přijímacího řízení na střední školy. Děti i jejich rodiče by měli dobře zvážit, kam je pošlou. Mnohé studijní obory jsou totiž pro velkou část jejich absolventů přímou cestou na úřad práce.

Máte dceru, které by nevadilo pracovat ve zdravotnictví? Pak máte vyhráno. Právě zdravotnictví patří mezi nejperspektivnější středoškolské obory s maturitou. Jen osm procent absolventů středních odborných škol s tímto zaměřením končí v evidencích úřadů práce.

Nejhůře se mezi studenty se stejným vzděláním naopak uplatňují ti, kteří vystudovali obory zaměřené na ekologii a ochranu životního prostředí – práci marně hledá více než 24 procent absolventů s touto specializací. Stejně vypadá situace i na vyšších odborných školách. Úspěšností absolventů na trhu práce se zabývá analýza, kterou včera zveřejnil Národní ústav odborného vzdělávání.

„Při rozhodování by měli rodiče vždy dbát na zájmy dítěte, nemá smysl, aby se věnovalo něčemu, k čemu nemá vlohy,“ uvedl jeden z tvůrců analýzy, Jiří Vojtěch. „Důležitým faktorem by však měla být i konkrétní situace v regionu. Například dělnické profese se tradičně nejhůře uplatňují v Moravskoslezském kraji,“ dodal. Přesto mnoho dětí i letos zamíří do lavic odborných učilišť s maturitou. Které z jejich oborů jsou konkurenceschopné na trhu práce? Mezi favority patří potravinářství s pouhými jedenácti procenty nezaměstnaných absolventů, naopak nejriskantnější jsou obory ekonomické a administrativní, kde se o práci marně uchází 25 procent maturantů.

Obory s velkou mírou uplatnění lze najít i na odborných učilištích, na jejichž konci žák získá jen výuční list. Patří mezi ně hutnictví a slévárenství, kde bez práce končí jen sedm procent vyučených. Naopak třetina učňů v obuvnictví a zpracování plastů své uplatnění nenajde a končí na podpoře.

Trh práce je neúprosný a některé školy si problémy svých absolventů při získávání práce uvědomují. „Naši žáci jsou v hledání práce úspěšní. Přesto se snažíme rozšiřovat nabídku, aby děti měly z čeho vybírat. Letos například otevřeme další obory,“ prozradil učitel Stanislav Plichta ze znojenské střední zemědělské školy.

EPANIL – Společné evropské principy pro identifikaci, hodnocení a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v rámci celoživotního učení

www.epanil.net

V rámci mezinárodního projektu EPANIL se vyvíjejí a testují metody a nástroje pro uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. Cílem projektu, který probíhá v ČR, Polsku a na Slovensku, je zvýšit přístup dospělých do dalšího vzdělávání. V průběhu roku 2005 byla vypracována národní zpráva, která analyzuje dosavadní stav v ČR a hodnotí ho jako neuspokojivý. V mezinárodní spolupráci byl vytvořen modelový hodnoticí standard pro obor kuchař (ISCED 3C), který pak byl modifikován pro české potřeby. Byl připraven a uskutečněn vzdělávací program pro průvodce a hodnotitele tak, aby byli schopni identifikovat celoživotní učení, hodnotit jeho výsledky a radit klientům usilujícím o uznání svého vzdělávání.

VQTS – Systém přenosu odborných kvalifikací

www.vocationalqualification.net

Pilotní projekt VQTS je součástí programu Leonardo da Vinci a jeho cílem je vytvořit metodu pro zajištění mezinárodního přenosu odborných kvalifikací na úrovni středoškolského vzdělávání (založenou na popisu schopností a dovedností). Navržený model by měl umožnit studentům středních škol absolvovat část svého studia v zahraničí a usnadnit uznání takto získaných kompetencí, což by podpořilo a zvýšilo studijní mobilitu v rámci odborného vzdělávání a přípravy. Jako modelový sektor pro vývoj a testování bylo vybráno strojírenství: obory mechatronik a strojní technik. V roce 2005 probíhala optimalizace modelu navrženého ve spolupráci se školami, zaměstnavateli a dalšími institucemi a začaly přípravy na ověření návrhu v praxi.

CVTS2 revisited – Další odborné vzdělávání v podnicích II (říjen 2004 – září 2007)

www.3s.co.at

Cílem tohoto mezinárodního projektu v rámci programu Leonardo da Vinci je přinést nové informace o tzv. dalším odborném vzdělávání v podnicích, a to z různých úhlů pohledů (ze strany podniků, vzdělavatelů i tvůrců politik). Projekt patří do skupiny tzv. referenčních materiálů – v jeho rámci vznikají expertní studie, výzkumy a šetření. Produktem projektu by se měl stát on-line expertní systém, který by umožňoval efektivní nastavení podnikového vzdělávání na úrovni podniku, vzdělávacího trhu a politického rozhodování. Koordi-

nátorem projektu je společnost 3s research laboratory z Rakouska. Vedle pracovníků NÚOV se na projektu podílí odborníci z Německa, Francie, Dánska, Itálie a Litvy.

PRIVET – Rozvíjení profesních dovedností učitelů v odborném školství

Cílem projekt, který je součástí programu Leonardo da Vinci, bylo shrnout pozitivní výsledky z projektů Phare VET a vědeckých expertiz partnerů z EU pro rozvoj výukových programů, které by mohly být akreditovány jako standardy EU. V závěru projektu byl navržen nový model vzdělávání pedagogických pracovníků na odborných školách a nová strategie pro politiku v této oblasti.

DISCO

www.skills-translator.net

V současné době v evropských zemích neexistuje jednotná terminologie pro popis kvalifikačních požadavků prostřednictvím dovedností a kompetencí. Cílem projektu DISCO je proto vytvořit vícejazyčný slovník, resp. informační systém dovedností a kompetencí požadovaných pro výkon jednotlivých povolání. Využívat ho budou např. pracovníci úřadů práce, zaměstnavatelé, vzdělávací instituce, pracovníci personálních agentur, odborníci na výzkum potřeb trhu práce, kariéroví poradci atd. Slovník by měl sloužit i studentům či uchazečům o práci, kteří budou využívat dokumentů Europassu. V roce 2005 proběhlo mapování informačních systémů dovedností a kompetencí v 9 evropských zemích. Za ČR byl analyzován Informační systém typových pozic. Kromě toho byly zjišťovány potřeby budoucích uživatelů slovníku. Partneri se dohodli na základním rozdělení kompetencí do předmětových skupin, do nichž má každý na základě svých národních systémů vložit přehled dovedností a kompetencí.

TTnet ČR – Partnerství pro vzdělávání učitelů a lektorů působících v odborném vzdělávání

www.ttnet.nuov.cz

Posláním TTnetu ČR je podpora profesionality těch vzdělávacích, kteří připravují učitele odborných předmětů, praxe a výcviku, instruktory a lektory pro pedagogickou práci s dospělými. TTnet je volné, nehierarchizované společenství profesionálů. V tomto rámci mohou vznikat projektová či jiná partnerství. Zájemci se mohou stát členy tzv. virtuální komunity a mít tak přístup k mnoha cenným a zajímavým informacím. Partnerství bylo oficiálně ustaveno 21. ledna 2005 v Praze a stalo se součástí rodiny obdobně zaměřených

sítí, které pracují ve většině evropských zemích. Evropská síť TTnetů vznikla v roce 1998 a je koordinována Cedefopem. V roce 2005 se TTnet ČR, jehož koordinátorem je NÚOV, věnoval třem klíčovým tématům:

- Systém vzdělávání učitelů, instruktorů a lektorů působících v odborném vzdělávání
- Profesní standardy učitelské a lektorské profese v oblasti odborného vzdělávání
- Podpora rozvoje a vývoje oborových a předmětových didaktik/metodik.

ReferNet

www.refernet.cz

Síť ReferNet byla založena Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání a přípravy – Cedefop. Cílem sítě je shromažďování, výměna a šíření informací z oblasti odborného vzdělávání, rozvoje lidských zdrojů a navazujících oblastí v rámci členských států EU. ReferNet poskytuje decentralizovaný přístup k výměně informací, který je založen na bázi národních konsorcií vytvořených ve všech členských zemích EU a skládajících se z institucí aktivních v oblasti odborného vzdělávání v dané zemi. Národním koordinátorem českého Národního konsorcia byl v r. 2005 Národní vzdělávací fond. Cílem ReferNetu je podporovat spolupráci ve vzdělávání a zlepšovat povědomí o školských systémech a vzdělávacích politikách v jednotlivých evropských státech.

Europass

www.europass.cz

Europass je nový soubor dokumentů, který se v evropských zemích začal vydávat v roce 2005. Je určen všem, kteří se chtějí uplatnit na evropském trhu práce nebo studovat v EU. Přispívá ke srozumitelnosti získaných kvalifikací a tím usnadňuje komunikaci mezi zaměstnavateli a uchazeči o práci či studenty a vzdělávacími institucemi v celé Evropské unii. České Národní centrum Europass (NCE ČR), které působí jako součást NÚOV, začalo pracovat 30. 3. 2005. Zahajovací konference se zúčastnilo cca 150 představitelů státní i krajské správy, vysokých škol a soukromých organizací, následovala řada informačních seminářů a konferencí. V září 2005 bylo za přítomnosti ministryně školství Petry Buzkové otevřeno pro veřejnost informační centrum Europassu, které pomáhá zájemcům při pořizování dokumentů Europassu. NÚOV začal připravovat dodatky k osvědčení a průběžně vydává formuláře Europass-mobility.

BOZP – Systém výchovy a vzdělávání v oblasti BOZP (probíhal do října 2005)

www.nuov.cz, www.vubp.cz

Cílem projektu bylo zmapovat celoživotní vzdělávání v oblasti BOZP. Na základě analýz byl v projektu vytvořen nový funkční model výchovy a vzdělávání k BOZP v rámci celoživotního vzdělávání, který využívá efektivní způsoby osvojování poznatků, dovedností a návyků.

ELCIT – Interaktivní distanční vzdělávací program pro mistry odborné výchovy k podpoře výuky odborné angličtiny (ukončen v dubnu 2005)

www.elcit.cz

Cílem projektu bylo napřed zmapovat a popsat jazykové potřeby v zemích, které jsou zapojeny do projektu a poté vytvořit distanční multimediální a interaktivní výukový program angličtiny. Ten má pomoci mistrům odborné výchovy při osvojování anglické odborné terminologie ve čtyřech vybraných učebních oborech: kadeřník, krejčí, zámečnick, zedník.

Malé podniky ve středoškolském vzdělávání (ukončen v březnu 2005)

Cílem projektu bylo identifikovat v každé zapojené zemi případy dobré praxe fungujících programů, které napomáhají rozvoji odborných kompetencí potřebných k podnikání, a podpořit na evropské úrovni jejich rozvoj a využívání. V centru zájmu projektu jsou tzv. malé podniky (studentské podniky), které buď formou skutečné ekonomické aktivity anebo simulovaně zakládají studenti středních odborných škol. Podporou těchto programů by měl projekt přispět k naplňování cílů obsažených v dokumentu Evropské komise Vzdělávání a odborná příprava v Evropě, mezi nimiž figuruje i rozvíjení podnikatelského myšlení.

Projekt Cross – Sociální partnerství v odborném vzdělávání (ukončen v červnu 2005)

Projekt Cross se zaměřil na dva pilotní sektory – potravinářství a obchod. Jeho cílem bylo posílit spolupráci se sociálními partnery v odborném vzdělávání na regionální úrovni. Spolupráce se mimo jiné týkala tvorby kvalifikačních standardů pro povolání v daných sektorech, formulace klíčových i odborných kompetencí v příslušných vzdělávacích programech a také zajištění praktické přípravy žáků.

Centrální orgány

- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí
- Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
- Senát Parlamentu České republiky
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu
- Úřad místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a lidské zdroje
- Úřad vlády České republiky

Resortní pracoviště

- Centrum pro reformu maturitní zkoušky
- Centrum pro studium vysokého školství
- Česká školní inspekce
- Institut pedagogicko-psychologického poradenství
- Národní institut pro další vzdělávání
- Ústav pro informace ve vzdělávání
- Ústav výzkumu a rozvoje školství PedF UK
- Výzkumný ústav pedagogický

Vědecká a výzkumná pracoviště, vysoké školy

- Akademie věd ČR
- Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE)
- Česká společnost pro životní prostředí
- Česká zemědělská univerzita, Praha
- České vysoké učení technické
- Český ekologický ústav
- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Dopravní fakulta Jana Pernera, Pardubice
- Fakulta potravinářské a biochemické technologie, Praha
- Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
- Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy
- Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
- Filozofická fakulta Ostravské univerzity
- Historický ústav Armády ČR
- Hudební akademie múzických umění
- Institut pro další vzdělávání soudců a stát. zástupců při MS ČR
- Institut výchovy bezpečnosti práce
- Janáčkova akademie múzických umění
- Jednota českých matematiků a fyziků
- Masarykův ústav Akademie věd
- Matematicko-fyzikální fakulta UK,
- Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno
- Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity
- Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity
- Pedagogická fakulta Ostravské univerzity
- Pedagogická fakulta Technické univerzity Liberec
- Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové
- Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně, Ústí n. L.

- Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
- Pedagogická fakulta Západočeské univerzity
- Právnická fakulta univerzity Palackého, Olomouc
- Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
- Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Olomouc
- Technická univerzita Liberec
- Univerzita Pardubice
- Ústav konzervace potravin a technologie masa, VŠCHT
- Ústav kvasné chemie a bioinženýrství, VŠCHT
- Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd
- Ústav profesionálního rozvoje pracovníků ve školství (při PeF UK)
- Ústav skla a keramiky VŠCHT
- Ústav zemědělských a potravinářských informací, Praha
- Vysoká škola ekonomická, Praha
- Vysoká škola chemicko-technologická, Praha
- Vysoká škola podnikání, a. s., Ostrava
- Výzkumný a vývojový ústav dřevařský, Praha
- Výzkumný ústav mlékárenský, Praha
- Výzkumný ústav organických syntéz, a. s., Pardubice
- Výzkumný ústav potravinářský, Praha
- Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
- Zdravotně sociální fakulta OU, Ostrava

Knihovny

- Národní knihovna ČR
- Národní pedagogická knihovna Komenského, Praha

Asociace, cechy a profesní svazy

- Agrární komora ČR
- Asociace českých nábytkářů, Praha

- Asociace číšníků ČR
- Asociace inovačního podnikání
- Asociace kuchařů a cukrářů ČR
- Asociace obchodních akademií
- Asociace středních průmyslových škol
- Asociace textilního, oděvního a kožedělného průmyslu (ATOK), Praha
- Asociace VOŠ
- Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru
- Cech čalouníků a dekoratérů, Brno
- Cech instalatérů, Brno
- Cech kamnářů ČR
- Cech klempířů, pokrývačů a tesařů ČR
- Cech kosmetiček, Praha
- Cech obkladačů
- Cech podlahářů
- Cech podlahářů a parketářů ČR
- Cech pro zateplování budov
- Cech sádrokartonářů
- Cech topenářů a instalatérů ČR
- Česká advokátní komora, Praha
- Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství
- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků
- Česká obuvnická asociace, Zlín
- České ekologické a manažerské centrum, Praha
- Českomoravská konfederace zaměstnavatelských svazů
- Českomoravská vinohradnická a vinařská unie, Velké Bílovice
- Českomoravský mlékárenský svaz, Praha
- Českomoravský odborový svaz pracovníků školství
- Českomoravský svaz spotřebních družstev
- Český elektrotechnický svaz, Praha

- Český svaz bojovníků za svobodu
- Český svaz zaměstnavatelů v energetice
- Český svaz zpracovatelů masa, Praha
- Český těsnopisný spolek
- HO.RE.KA ČR – Sdružení podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu
- Hospodářská komora ČR
- Národní federace hotelů a restaurací ČR
- Národní rada škol ČR
- Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů ČR
- Potravinářská komora ČR
- Sdružení podnikatelů ČR
- Sdružení pro výchovu k občanství a demokracii
- Sdružení pro výstavbu silnic, Praha
- Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska
- Sdružení škol vyššího studia
- Sdružení učňovských zařízení
- Sdružení vodovodů a kanalizací, Praha
- Silikátový svaz, Praha
- Společenstvo kominíků ČR
- Společenstvo řezníků a uzenářů Čech, Moravy a Slezska, Praha
- Svaz českých a moravských výrobních družstev
- Svaz chemického průmyslu ČR, Praha
- Svaz obchodu ČR, Praha
- Svaz podnikatelů ve stavebnictví ČR
- Svaz průmyslových mlýnů ČR, Praha
- Svaz průmyslu a dopravy ČR
- Svaz spedice a logistiky Hansa trade center, Praha
- Svaz účetních
- Svaz výrobců náradí a měřidel, Praha
- Unie kosmetiček

Firmy

- AGROPOL, s. r. o., Mikulov
- BOHEMIASEED, s. r. o., Praha
- Centrum volného času, Praha 6
- Consim, spol. s r. o.
- Česká pošta, s. p.
- České dráhy, a. s., Praha
- Český porcelán a. s., Dubí
- ČESMAD BOHEMIA, Praha
- Dopravní podnik hl. m. Prahy
- Educhem, a. s., Meziboří
- Ergon, a. s., Praha
- Fakultní Thomayerova nemocnice, Praha-Krč
- Hamé Babice, s. r. o.
- Hotel Hilton, Praha
- Hotel Holliday Inn, Praha
- Hradecká pekárna, s. r. o., Hradec králové
- Chemopetrol, Chembuild, spol. s r. o., Litvínov
- Chemopetrol, a. s. Praha
- Interinfo ČR
- Interlingua Redsquares, Přerov
- Jitka, a. s. Otín, Jindřichův Hradec
- Kosmetické studio Růže, Brno
- Kromilk, s. r. o., Kroměříž
- Lesy České republiky
- Medical Endler, Ústí nad Labem
- Merkurion, s. r. o., Prostějov
- Michelské pekárny, a. s., Praha
- Nakladatelství Scientia, Praha
- Nestlé Česko, s. r. o. Praha, Olomouc

- Oděvní firma Ljuby Sojkové, Světlá nad Sázavou
- Oděvní podnik, a. s., Prostějov
- Odkolek, a. s., Praha
- OLMA, a. s. Olomouc
- Pivovar Litovel, a. s., Litovel
- Pivovar Starobrno, a. s., Brno
- Plzeňský pivovar
- První Medic centrum s. r. o., soukr. Poliklinika, Praha
- Stavby silnic a železnic, a. s., Praha
- Středisko pro volný čas dětí a mládeže, Praha
- Studio Dermacol, Praha
- Styl Plzeň VDI
- Svoboda, a. s., Praha
- Škoda-auto, Mladá Boleslav
- Telecom, a. s.
- TEPOS, Praha
- Tesco, a. s., Praha
- TEXT-Zaviačičovi, Praha
- Trexima, spol. s r. o.
- Tiskárna Fokus, spol. s r. o.
- Tiskárna ZIKMUND
- Ústav sociální péče pro tělesně postižené děti a mládež, Zbůch u Plzně
- Všeobecná fakultní nemocnice, Praha
- ZŘUD, masokombinát Písek, a. s., Písek

Média

- Aktuálně.cz
- BBC - česká redakce
- Blesk
- Česká škola.cz

Přehled zahraničních institucí, s nimiž NÚOV spolupracoval v roce 2005

- Česká televize
- Český rozhlas 1 – Radiožurnál
- Deníky Bohemia
- Ekonom
- Hospodářské noviny
- idnes
- iHNed.cz
- Lidové noviny
- Mladá fronta DNES
- Novinky.cz
- Právo
- Rádio Česko
- Rodina a škola
- ŠkolaOnLine.cz
- TV NOVA
- Učitelské noviny
- Večerník Praha
- Vlasta

British Council

Goethe-Institut

Velvyslanectví USA

Národní vzdělávací fond

Krajské úřady,

úřady práce,

pedagogicko-psychologické poradny

a české základní, střední a vyšší odborné školy

Nadnárodní

- CEDEFOP – Evropské středisko pro rozvoj profesní přípravy
- ETF – Evropská nadace profesní přípravy
- European Commission, DG Education and Culture, DG Enterprise
- OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Belgie

- V.K.W. – Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (Association of Christian Employers and Business Executives)
- Vlámské ministerstvo školství

Bulharsko

- National Institute of Education

Dánsko

- Danmarks Erhvervspedagogiske Læreruddannelse (DEL)
- CIRIUS – The Danish Centre for International Cooperation and Mobility in Education and Training
- Danish Institute for Educational Training of Vocational Teachers

Francie

- BETA-Céreq Alsace (University Louis Pasteur Strasbourg, The European Pole)
- Centre Interinstitutionnel de Ressources pour les Formateurs en Formation Individualisée
- IEEPS – L'Institut Européen d'Education et de Politique sociale

Itálie

- Istituto tecnico commerciale
- RSO S.p.A

Litva

- Vytautas Magnáš University / Centre for Vocational Education and Research

Maďarsko

- NIVE - National Institute of Vocational Education
- TANINFO Co., BUTE - Budapešťská technická univerzita

Německo

- Berufsbildungsinstitut Arbeit und Technik
- BIBB - Bundesinstitut für Berufsbildung
- BW Verlag
- Deutsches Institut für Internationale Pädagogische Forschung
- EUROPEN
- Federation Labour Office
- Hochschule Zittau/Görlitz
- Industrie- und Handelskammer Flensburg (IHK)
- Ludwigs Maximilian Universität München (Abteilung Pädagogische Psychologie)
- Realschule Hilpoltstein
- BIAT - Berufsbildungsinstitut Arbeit und Technik der Universität Flensburg

Nizozemsko

- KENTEQ - Kenniscentrum voor technisch vakmanschap
- Konsorcium nizozemských organizací vedené VAPRO
- Noorderpoort College, NL
- VEV Oude Barneveldseneg
- COLO - vereniging van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven

Portugalsko

- Academus Consultadoria
- Formacao, Lingua e Estudos Portugueses, Ltd.
- Technonorma

Rakousko

- IBW - Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft, 3 s research laboratory
- Öibf - Österreichisches Institut für Berufsbildungsforschung

Rumunsko

- Danubius University
- Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei
- University of Piteşti

Řecko

- EKEPIS National Accreditation Centre of Continuing Vocational Training
- Greek Dances Theatre - Dora Stratou
- University Patras

Slovensko

- Fakulta spoločenských a prírodných vied Prešovskej univerzity (katedra hudby)
- Federation of Employers Associations of the Slovak Republic
- Konzervatórium Bratislava
- Konzervatórium Košice
- Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity (katedra hudobnej výchovy)
- Ratio Educationis, Ltd.
- ŠĽOV - Štátny inštitút odborného vzdelávania Ministerstva školstva SR
- Úřady práce
- Výzkumný ústav práce, sociálních vecí a rodiny

Španělsko

- CEAJE – Confederación Española de Asociaciones de Jóvenes Empresarios
- FGUCM – Universidad Complutense de Madrid
- FORCEM – Nadace pro další vzdělávání
- Ilustrísimo Ayuntamiento
- Training Executives in Communication

Velká Británie a Irsko

- Centre for Higher Education Studies and Post-16 Education Centre at the University
- City of Sunderland College
- Konrad Associates
- National Centre for Guidance in Education (Irsko)
- National Qualifications Authority of Ireland
- NTS Vocational Training, Ltd.
- Open Campus Learning, Glasgow Caledonian University (Skotsko)
- QCA – Úřad pro kvalifikace a kurikulum
- University Glasgow
- University of London / Institute of Education

Národní ústav odborného vzdělávání
Výroční zpráva 2005

Redigovali: Vladimír Voznička, Jan Breindl

Grafická úprava: Tomáš Tamchyna

V roce 2006 vydal Národní ústav odborného vzdělávání,
Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

Tisk: Tiskárna FOKUS, Dolákova 24, 181 00 Praha 8